

На основу члана 46. став 1. Закона о јавним агенцијама („Службени гласник РС“, бр. 18/05, 81/05-исправка и 47/18) и члана 237. тачка 1) Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15, 66/15 - др. закон, 83/18 и 9/20),

Управни одбор Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије доноси

ОДЛУКУ

о усвајању Извештаја о раду Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије за 2021. годину

1. Усваја се Извештај о раду Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије за 2021. годину.
2. Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

Број: 1/0-01-0004/2022-0009
У Београду, 22. 02. 2022.

УПРАВНИ ОДБОР

Председник

Проф. др Оља Чокорило, дипл. инж.

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЗА 2021. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

I.	УВОД.....	4
1.	Основни подаци о Директорату.....	4
2.	Оснивање Директората.....	4
3.	Послови Директората.....	5
4.	Организација Директората.....	6
5.	Финансирање Директората.....	7
II.	АКТИВНОСТИ И ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ.....	7
1.	Нормативно правни послови из области ваздухопловства.....	7
2.	Давање мишљења у вези са прописима.....	9
3.	Послови европских интеграција.....	10
4.	Међународни послови.....	11
4.1	Мултилатерална сарадња.....	11
4.2	Међународне провере (одити).....	21
4.3	Регионална сарадња.....	22
4.4	Билатерална сарадња.....	22
4.5	Послови у вези са управљањем кризним ситуацијама (АСМ – Aviation Crisis Management).....	24
5.	Послови инспекцијског надзора.....	25
5.1	SAFA инспекције.....	25
5.2	Инспекцијски надзор у области саобраћајне делатности.....	25
5.3	Инспекцијски надзор у области пловидбености.....	27
5.4	Инспекцијски надзор ваздухопловног особља.....	27
5.5	Инспекцијски надзор у области ваздухопловне медицине.....	28
5.6	Инспекцијски надзор у области заштите права путника.....	28
5.7	Инспекцијски надзор у области ваздушне пловидбе.....	29
5.8	Инспекцијски надзор у области аеродрома.....	30
5.9	Инспекцијски надзор у области обезбеђивања у ваздухопловству.....	32
5.10	Инспекцијски надзор у области трагања и спасавања.....	34
6.	Тест мера обезбеђивања у ваздухопловству.....	34
7.	Основне провере.....	34
7.1	Основне провере у области пловидбености.....	34
7.2	Основне провере у вези са ваздухопловним особљем.....	34
7.3	Основне провере у области аеродрома.....	35
7.4	Основне провере у области обезбеђивања у ваздухопловству.....	35
8.	Периодичне провере.....	35
8.1	Периодичне провере у области саобраћајне делатности.....	35
8.2	Периодичне провере у области пловидбености.....	36
8.3	Периодичне провере у области ваздухопловног особља.....	36
8.4	Периодичне провере у области ваздухопловне медицине.....	37
8.5	Периодичне провере у области ваздушне пловидбе.....	37
8.6	Периодичне провере у области аеродрома.....	37
8.7	Периодичне провере у области трагања и спасавања.....	38
9.	Остали управни послови на основу поверених јавних овлашћења.....	38
9.1	Послови надзора над спровођењем корективних мера.....	38
9.2	Послови надзора над променама у функционалном систему.....	39
9.3	Послови у вези са пријављивањем догађаја.....	41
9.4	Заштита права путника.....	41
9.5	Послови вођења евиденција, база, регистра и сл. прописаних ЗВС.....	42
9.6	Послови издавања, измене, стављања ван снаге и суспензије дозвола, одобрења, потврда и др. који не произилазе из поступка надзора/одита.....	43
10.	Остали послови на основу поверених јавних овлашћења.....	46
10.1	Аеродроми.....	46
10.2	Одобравање летова.....	46
10.3	Ваздухопловно особље.....	47
10.4	Обезбеђивање у ваздухопловству.....	48
10.5	Трагање и спасавање.....	48
11.	Остали послови.....	49
11.1	Обуке запослених и други послови у вези са људским ресурсима.....	49

11.2	Интерне провере из области ваздухопловства (compliance monitoring), провере система менаџмента, финансијско управљање и контрола и интерна ревизија.....	51
11.3	Израда приручника, процедура, упутстава и других интерних аката ДЦВ.....	52
11.4	Послови у вези са информационо-комуникационим технологијама.....	54
11.5	Општи послови.....	56
ПРИЛОГ: СКРАЋЕНИЦЕ.....		62

СПИСАК СЛИКА И ТАБЕЛА

Слика 1: Објекти одита и инспекцијског надзора.....	5
Слика 2: Организационо-структурни Дијјаграма Директората.....	7
Табела 1: Стручна редактура по Решењу ВРС.....	10
Табела 2: Преглед међународних провера.....	21
Табела 3: SAFA инспекције.....	25
Табела 4: Инспекције из области јавног авио превоза.....	26
Табела 5: Инспекције из области посебних делатности у ваздушном саобраћају.....	27
Табела 6: Инспекције из области ваздухопловног особља.....	27
Табела 7: Инспекције из области ваздухопловне медицине.....	28
Табела 8: Инспекцијски надзор из области заштите права путника.....	29
Табела 9: Инспекцијски надзор из области ваздушне пловидбе.....	30
Табела 10: Инспекцијски надзор из области аеродрома.....	32
Табела 11: Инспекцијски надзор у области обезбеђивања у ваздухопловству.....	33
Табела 12: Основне провере у области пловидбености.....	34
Табела 13: Основна провера у области ваздухопловног особља.....	35
Табела 14: Основна провера у области аеродрома.....	35
Табела 15: Основни преглед у области обезбеђивања у ваздухопловству.....	35
Табела 16: Периодичне провере у области саобраћајне делатности.....	36
Табела 17: Периодичне провере у области пловидбености.....	36
Табела 18: Периодичне провере у области ваздухопловног особља.....	37
Табела 19: Периодичне провере у области ваздухопловне медицине.....	37
Табела 20: Периодичне провере из области ваздушне пловидбе.....	37
Табела 21: Периодичне провере из области аеродрома.....	38
Табела 22: Периодичне провере из области трагања и спасавања.....	38
Табела 23: Надзор над спровођењем корективних мера.....	39
Табела 24: Надзор над променама у функционалном систему.....	40
Табела 25: Периодичне провере у области ваздухопловног особља.....	41
Табела 26: Врсте рекламација у 2021.г.....	41
Табела 27: Евиденције, базе, регистри и сл. прописано ЗВС.....	43
Табела 28: Област саобраћајне делатности – издавање, измена и др. дозвола, одобрења и сл.....	43
Табела 29: Област пловидбености – издавање, измена и др. дозвола, одобрења и сл.....	44
Табела 30: Област ваздухопловних дозвола – издавање, измена и др. дозвола, одобрења и сл.....	44
Табела 31: Област ваздухопловне медицине – издавање, измена и др. дозвола,.....	44
Табела 32: Област ваздушне пловидбе – издавање, измена и др. дозвола, одобрења и сл.....	45
Табела 33: Област аеродрома – издавање, измена и др. дозвола, одобрења и сл.....	45
Табела 34: Област обезбеђивања у ваздухопловству– издавање, измена и др. Дозвола, одобрења и сл.....	46
Табела 35: Област одобравања летова– издавање, измена и др. дозвола, одобрења и сл.....	47
Табела 36: Провера услова и спровођење теоријских и практичних испита.....	47
Табела 37: Израда интерних аката у складу са SRPS ISO.....	54

I. УВОД

Правни основ за израду годишњег извештаја о раду Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије (у даљем тексту: Директорат), представља члан 46. став 1. Закона о јавним агенцијама („Сл. гласник РС“, бр. 18/05, 81/05-исправка и 47/18), према којем Управни одбор јавне агенције усваја и подноси оснивачу годишњи извештај о раду за протеклу годину најкасније до 1. марта текуће године.

У Извештају о раду Директората за 2021.г. приказане су активности и резултати пословања које се односе на доношење прописа из области ваздухопловства, међународне активности, као и међународних одита, спровођење инспекцијског надзора и провера (одита) у земљи, пријављивањем догађаја, вођења евиденција, база, регистара и др. у складу са законом.

1. Основни подаци о Директорату

Назив:	Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије	
Седиште и адреса:	Скадарска 23; 11000 Београд	
Телефон:	+381 (11) 292 7000	
Факс:	+381 (11) 311 7579	
Е-mail / интернет адреса:	dgca@cad.gov.rs	www.cad.gov.rs
Година оснивања:	2003	
Матични број / ПИБ:	17521128	
ПИБ:	103191841	
Решење о регистрацији:	1 Fi 385/10 (Привредни суд у Београду)	
Делатност:	8411 - делатност државних органа 8413 - уређење пословања и допринос успешнијем пословању у области економије	
Величина правног лица:	Разврстано у групу средњих правних лица	
Облик својине:	без ознаке својине	
Просечан број запослених:	2021 година: 150	

2. Оснивање Директората

Директорат је основан Одлуком о оснивању Директората цивилног ваздухопловства државе Србије и државе Црне Горе („Сл. гласник РС“, број 102/03 и „Сл. лист РЦГ“, број 61/03), коју су у истоветном тексту усвојиле Влада Републике Србије и Влада Републике Црне Горе. Иступањем Црне Горе из државне заједнице, Влада Републике Србије доноси Одлуку о вршењу оснивачких права у Директорату цивилног ваздухопловства државе Србије и државе Црне Горе („Сл. гласник РС“, број 53/06), а потом 2007.г. мења и његов назив у „Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије“.

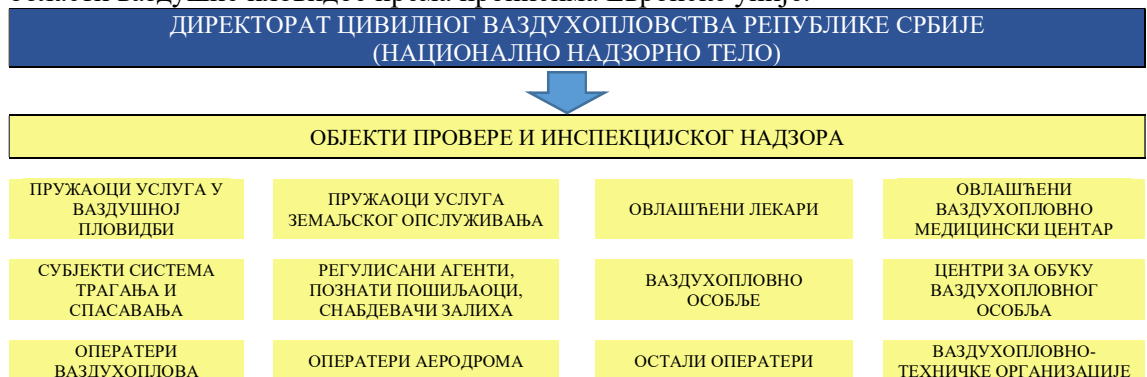
Директорат је основан 2003.г. између осталог и као резултат предузимања корективних мера тадашње Савезне Владе за отклањање негативних налаза о организацији ваздухопловне власти, које су претходних година дале Међународна организација цивилног ваздухопловства (ICAO), као и Федерална ваздухопловна администрација Сједињених Америчких Држава (FAA), у оквиру програма провере безбедности у ваздухопловству (ICAO USOAP и FAA IASA). Успостављање Директората, начин његовог организовања и пословања је обавеза проистекла из потврђених међународних уговора у области цивилног ваздухопловства, што је препознато у извештајима релевантних међународних институција, и то: ICAO, Европске агенције за безбедност ваздушног саобраћаја (EASA), Европске комисије, као и FAA.

У форми јавне агенције над којом оснивачка права врши Влада у име Републике Србије и која, као јавна овлашћења, обавља послове државне управе, Директорат је основан 2010.г. Законом о ваздушном саобраћају („Сл. гласник РС”, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15, 66/15-др. закон, 83/18 и 9/20; даље у тексту: Закон), са својством правног лица које има права, обавезе и одговорности утврђене овим законом и другим прописима (члан 233. Закона). Примена других прописа на Директорат регулисана је чланом 242. Закона. Сходно ставу 1. овог члана, Закон о јавним агенцијама примењује се на питања која се односе на положај Директората која нису уређена Законом.

3. Послови Директората

Директорат као јавно овлашћење, обавља послове државне управе који су му Законом поверени и који непосредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја. Сходно члану 234. Закона, Директорат доноси прописе и првостепене управне акте, издаје јавне исправе и води евиденције за које је овлашћен овим Законом или другим прописом, обавља одит (проверу) и инспекцијски надзор над ваздухопловним субјектима, учествује у раду међународних ваздухопловних организација и институција и њихових радних тела, сарађује с надлежним органима других држава и обавља друге послове одређене Законом или другим прописом.

У складу са чланом 234. став 3. Закона, Директорат је национално надзорно тело у области ваздушне пловидбе према прописима Европске уније.

Слика 1: Објекти одита и инспекцијског надзора

Директорату су одредбама Закона о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају, такође, поверени послови државне управе који се односе на права путника у ваздушном саобраћају. Овим законом је прописано да је Директорат тело Републике Србије, према прописима ЕУ, које се стара о примени одредаба које се односе на поштовање права гарантованих путницима и лицима са инвалидитетом, односно са смањеном покретљивошћу и обавештавање тих лица о њиховим правима. О свему наведеном, а у складу са преузетим међународним обавезама, Европска комисија се обавештава о овлашћењима Директора, као и о казним одредбама прописним за кршење одредаба овог закона које се односе на права лица са инвалидитетом и лица са смањеном покретљивошћу. Инспекцијски надзор над применом овог закона, релевантних међународних прописа и подзаконског акта донетог на основу овог закона, у делу права путника код ускраћивања укрцавања, отказивања летова и кашњењу летова, врши Директорат преко ваздухопловног инспектора.

Директорат је организован на начин да испуњава обавезе које проистичу из:

- 1) Закона о ваздушном саобраћају („Сл. гласник РС“, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15, 66/15-др. закон, 83/18 и 9/20);
- 2) Закона о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају („Сл. гласник РС“, бр.87/11 и 66/15);

- 3) Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству („Сл.лист СФРЈ“-Међународни уговори, број 11/80);
- 4) Мултилатералног споразума између Европске заједнице и њених држава чланица, Републике Албаније, Босне и Херцеговине, Републике Бугарске, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Исланд, Републике Црне Горе, Краљевине Норвешке, Румуније, Републике Србије и Мисије привремене управе Уједињених нација на Косову (у складу са Резолуцијом Савета безбедности УН 1244) о успостављању заједничког европског ваздухопловног подручја (у даљем тексту: ЕСАА споразум) - („Сл. лист РС“-Међународни уговори, број 38/09), који Србију у области цивилног ваздухопловства интегрише у Европску унију; ЕСАА споразум посебно захтева усаглашавање националне регулативе Републике Србије са *Acquis Communautaire*;
- 5) Међународне конвенције о сарадњи у области безбедности ваздушне пловидбе ЕВРОКОНТРОЛ од 13. децембра 1960. године („Сл.лист СЦГ“-Међународни уговори, бр. 18/04, 19/04 и 4/05);
- 6) Закона о ратификацији Мултилатералног споразума о рутним накнадама („Сл. лист СЦГ“-Међународни уговори број 4/05);
- 7) Закона о јавним агенцијама, („Сл. гласник РС”, бр. 18/05, 81/05-исправка и 47/18);
- 8) Закона о инспекцијском надзору („Сл. гласник РС“, бр. 36/15, 44/18-др.закон и 95/18);
- 9) Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“, 18/16 и 95/18 (Аутентично тумачење));
- 10) Закона о родној равноправности („Сл. гласник РС“, бр.52/21);
- 11) правилника и других подзаконских прописа усаглашених са прописима ЕУ;
- 12) осталих закључених и потврђених међународних уговора.

У складу са чланом 44. став 1. Закона о јавним агенцијама, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре врши надзор над радом Директората у повереним пословима државне управе.

Рад Директората, његова организација и запослени су подложни сталним проверама међународних организација: Међународне организације за цивилно ваздухопловство (ICAO), Европске организације за безбедност ваздушне пловидбе (Евроконтрол), EASA, Европске конференције цивилног ваздухопловства (ECAC), Агенције за обезбеђивање ваздушног саобраћаја САД (TSA) и Федералне ваздухопловне администрације САД (FAA), као и експерата Европске комисије за оцену примене ЕСАА споразума.

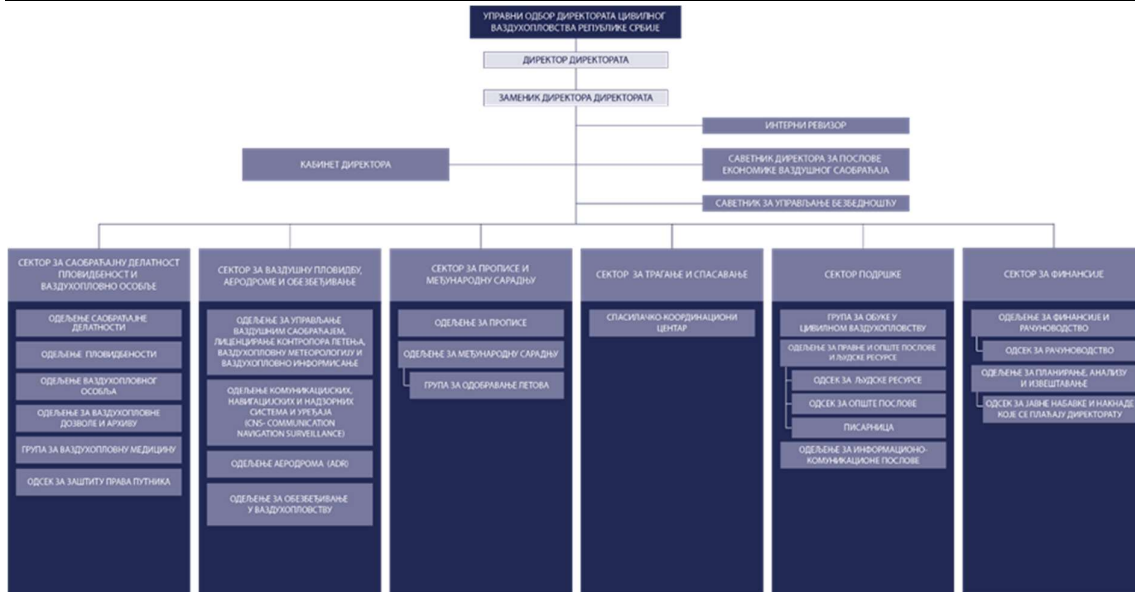
4. Организација Директората

У складу са чланом 236. Закона, органи Директората су:

1) управни одбор (у даљем тексту: УО) који има пет чланова које, на предлог министра надлежног за послове саобраћаја, именује Влада на период од пет година и који могу бити поново именовани, и

2) директор Директората.

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Директорату, уређена је унутрашња организација Директората, унутрашње уређење и делокруг рада организационих јединица и систематизација радних места са описом послова, а према пословима у области ваздушног саобраћаја које Директорат обавља у складу са Законом и Законом о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају, како је дато на следећој слици:

Слика 2: Органиграм Директората

5. Финансирање Директората

За обављање послова из своје надлежности Директорат не користи средства из буџета Републике Србије, већ иста обезбеђује самостално, из накнада и такси у складу са Законом, од чега највећим делом из средстава која се остварују у складу са потврђеним међународним уговорима и то из дела рутних, терминалних и аеродромских накнада за обављање регулаторних и надзорних послова у складу са потврђеним међународним уговорима (Чикашка Конвенција, Евроконтрол Конвенција и Мултилатерални споразум о рутним накнадама).

II. АКТИВНОСТИ И ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ

Полазећи од Законом утврђених надлежности, Директорат је у извештајном периоду спровео активности из следећих области:

1. Нормативно правни послови из области ваздухопловства

У току 2021.г. Директорат је наставио са интензивном регулаторном активношћу, која је првенствено усмерена на даље усклађивање домаћег законодавства са европским прописима из области ваздушног саобраћаја.

1.1. Учешће у изради аката из надлежности Народне скупштине, Владе и МГСИ

У извештајном периоду Директорат је учествовао у изради следећих аката:

- 1) Нацрт закона о изменама и допунама Закона о ваздушном саобраћају;
- 2) Нацрт закона о потврђивању Одлуке 1/2019 ЕСАА Заједничког комитета; Народна скупштина Републике Србије потврдила је Одлуку 1/2019 ЕСАА Заједничког комитета 31.03.2021.г. Закон о потврђивању Одлуке 1/2019 ЕСАА Заједничког комитета („Сл. гласник РС - Међународни уговори“, бр. 6/2021;
- 3) Одлука о образовању Тима за процену ризика по цивилно ваздухопловство („Сл. гласник РС“, број 102/21);
- 4) Национални програм за обезбеђивање у ваздухопловству (Закључак Владе П 05 број: 00-462/2021 од 07.10.2021. г.).

1.2. Прописи из надлежности Директората

У току извештајног периода донети су следећи подзаконски акти чије је доношење у надлежности Директората:

- 1) Правилник о обављању ваздушног саобраћаја балонима („Сл. гласник РС“, број 3/21);
- 2) Правилник о изменама и допунама Правилника о условима за обављање ваздушног саобраћаја („Сл. гласник РС“, број 3/21);
- 3) Листа аката о издавању, суспензији или стављању ван снаге оперативних дозвола у 2020. години („Сл. гласник РС“, број 11/21);
- 4) Правилник о изменама и допунама Правилника о условима које морају да испуњавају пружаоци услуга у ваздушној пловидби („Сл. гласник РС“, број 24/21);
- 5) Наредба о времену отворености аеродрома за одвијање ваздушног саобраћаја („Сл. гласник РС“, број 24/21);
- 6) Правилник о утврђивању и обележавању препрека у ваздушном саобраћају („Сл. гласник РС“, број 39/21);
- 7) Правилник о изменама и допунама Правилника о условима за обављање ваздушног саобраћаја („Сл. гласник РС“, број 54/21);
- 8) Правилник о обављању ваздушног саобраћаја једрилицама („Сл. гласник РС“, број 54/21);
- 9) Правилник о изменама и допунама Правилника о ваздухопловном информисању („Сл. гласник РС“, број 61/21);
- 10) Правилник о условима за издавање овлашћења инструктору за транспорт опасне робе и условима за издавање потврде о стручној оспособљености лицу које обавља послове у транспорту опасне робе („Сл. гласник РС“, број 61/21);
- 11) Правилник о утврђивању захтева за коришћење ваздушног простора и оперативним процедурама у вези са навигацијом заснованом на могућностима ваздухоплова („Сл. гласник РС“, број 68/21);
- 12) Правилник о потврдама о обучености спасилачко-ватрогасног особља и центрима за обуку („Сл. гласник РС“, број 68/21);
- 13) Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и поступку за издавање сертификата аеродрома („Сл. гласник РС“, број 78/21);
- 14) Наредба о измени Наредбе о времену отворености аеродрома за одвијање ваздушног саобраћаја („Сл. гласник РС“, број 79/21);
- 15) Правилник о утврђивању правила за спровођење функција мреже управљања ваздушним саобраћајем (АТМ) („Сл. гласник РС“, број 87/21);
- 16) Правилник о утврђивању правила за управљање протоком ваздушног саобраћаја („Сл. гласник РС“, број 93/21);
- 17) Наредба о времену отворености аеродрома за одвијање ваздушног саобраћаја („Сл. гласник РС“, број 98/21);
- 18) Правилник о условима за издавање одобрења за транспорт опасне робе страном авио-превозиоцу („Сл. гласник РС“, број 99/21);
- 19) Правилник о утврђивању захтева за размак између говорних канала ваздух-земља („Сл. гласник РС“, број 102/21);
- 20) Правилник о измени Правилника о условима за обављање ваздушног саобраћаја („Сл. гласник РС“, број 117/21);
- 21) Правилник о престанку важења Правилника о квалитету ваздухопловних података и ваздухопловних информација за Јединствено европско небо („Сл. гласник РС“, број 118/21);
- 22) Акт којим директор Директората објављује Одлуку Проширене комисије Евроконтрола број 21/171 од 25. новембра 2021. г. („Сл. гласник РС“, број 119/21);

- 23) Акт којим директор Директората објављује Извод из Одлуке Проширене комисије Евроконтрола број 21/170 од 25. новембра 2021. г. („Сл. гласник РС“, број 119/21);
- 24) Правилник о изменама и допунама Правилника о обезбеђивању континуиране пловидбености ваздухоплова и других ваздухопловних производа, делова и уређаја и о одобравању ваздухопловно-техничких организација и особља који се баве овим пословима („Сл. гласник РС“, број 123/21);
- 25) Листа аката о издавању, суспензији или стављању ван снаге оперативних дозвола у 2021. години („Сл. гласник РС“, број 125/21);
- 26) Правилник о особљу обезбеђивања и обуци у области обезбеђивања у цивилном ваздухопловству („Сл. гласник РС“, број 133/21);

Такође, на основу Националног програма безбедности у цивилном ваздухопловству, кога је донела Влада, Директорат је припремио Национални план безбедности у цивилном ваздухопловству за период 2022-2023. године.

Усвојени су и Програм за контролу мера обезбеђивања у цивилном ваздухопловству, као и Програм обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству.

У току 2021.г. је започет рад на изради следећих подзаконских аката:

- 1) Правилник о измени и допуни Правилника о правилима летења и пружању услуга контроле летења, узбуњивања и информисања ваздухоплова у лету;
- 2) Правилник о детаљним мерама за примену заједничких основних стандарда обезбеђивања у ваздухопловству;
- 3) Правилник о утврђивању утицаја објеката, инсталација и уређаја на рад радио-уређаја који се користе у ваздушном саобраћају;
- 4) Правилник о изменама и допунама Правилника о условима за обављање ваздушног саобраћаја;
- 5) Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и поступку за издавање дозволе за коришћење аеродрома;
- 6) Правилник о трајању смена у току радног дана, трајању непрекидног рада и дужини дневног одмора контролора летења;
- 7) Правилник о пловидбености ултралаких ваздухоплова, аматерски грађених ваздухоплова и бивших војних ваздухоплова;
- 8) Тарифа такси које се плаћају Директорату цивилног ваздухопловства Републике Србије;
- 9) Правилник о измени и допуни Правилника о мерилима за обрачун и одређивање висине накнада за пружање услуга у ваздушној пловидби;
- 10) Правилник о медицинском обезбеђивању на аеродрому;
- 11) Правилник о изменама и допунама Правилника о пружању услуга земаљског опслуживања на аеродромима;
- 12) Правилник о изменама и допунама Правилника о дозволама и центрима за обуку падобранаца;
- 13) Правилник о изменама и допунама Правилника о дозволама и центрима за обуку параглајдера;
- 14) Правилник о изменама и допунама Правилника о дозволама и центрима за обуку пилота ултралаких ваздухоплова.

2. Давање мишљења у вези са прописима

На захтев надлежних државних органа и организација, ваздухопловних субјеката и других странака, у току 2021.г. припремљена су одговарајућа мишљења о предлозима прописа и других аката, као и мишљења о примени прописа, и то:

- 1) мишљење на Нацрт закона о климатолошким променама;

- 2) мишљење на Предлог правилника о начину одржавања склоништа и прилагођавања комуналних, саобраћајних и других подземних објеката за склањање становишта;
- 3) мишљење на Нацрт Уредбе о оснивању Авио-службе Владе;
- 4) коментар (са аспекта надлежности Директората) на закључке Европског комитета за социјална питања да Република Србија није усклађена са чланом 15. став 3. Ревидиране европске социјалне повеље.

3. Послови европских интеграција

У извештајном периоду из области европских интеграција реализоване су следеће активности и то:

- 1) Активности у вези са Пододбором за транспорт, енергетику, заштиту животне средине, климатске промене и регионални развој:
 - припрема прилога за састанак Пододбора за транспорт, енергетику, заштиту животне средине, климатске промене и регионални развој (Београд, 9.- 10. 12. 2021)
- 2) Активности у вези са НПАА – праћење реализације и ажурирање НПАА и електронске базе која га прати;
- 3) Учесће у раду Подгрупе за транспорт, Подгрупе за трансевропске мреже и Подгрупе за заштиту животне средине;
- 4) Послови у вези са процесом превођења правних аката ЕУ на српски језик:
 - номинавање приоритета за превођење правних тековина ЕУ у 2022. г. за потребе израде српске верзије правних тековина ЕУ;
 - преузимање и постављање на Оригами докумената за које је урађена стручна редактура у циљу израде српске верзије правних тековина ЕУ;
- 5) По питању активности стручне редактуре, у складу са Решењем Владе о именовану председника и чланова Радне групе за стручну редактуру превода правних тековина ЕУ (24 број 119-6214/2014 од 26.6.2014.г.), извршене су следеће стручне редакције:

Ред.бр.	Назив прописа
1.	Уредба Комисије (ЕУ) број 83/2014 од 29. јануара 2014.г. о измени Уредбе (ЕУ) број 965/2012
2.	Уредба Комисије (ЕУ) 2016/539 од 6. априла 2016.г. о измени Уредбе (ЕУ) број 1178/2011
3.	Уредба Комисије (ЕУ) 2016/1199 од 22. јула 2016.г. о измени Уредбе (ЕУ) број 965/2012

Табела 1: Стручна редактура по Решењу ВРС

- 6) Израда прилога за Информацију о текућим активностима у процесу приступања Републике Србије ЕУ:
 - израда прилога за Годишњи извештај о напретку за Поглавље 14 (01.01 - 15. 06. 2021);
 - израда прилога за Годишњи извештај о напретку за Поглавље 21 (01.01 - 15. 06. 2021)
- 7) Праћење примене ЕСАА споразума у Републици Србији из домена права путника.
- 8) Остале активности из области европских интеграција:
 - прилог Директората о спроведеним активностима у погледу Директиве Савета 2000/79/ЕЗ за потребе извештавања Европске комисије о спровођењу Акционог плана за Поглавље 19;
 - информација о реализацији планираних мера и активности које се односе на успостављање или јачање институционалних и административних капацитета за Преговарачку групу 19 - Социјална политика и запошљавање;
 - мишљење на Предлог закључка којим се утврђује Преговарачка позиција за Поглавље 19 - Социјална политика и запошљавање, са образложењем и Предлог преговарачке позиције за Поглавље 19, који је саставни део закључка;
 - прилог за Преговарачку позицију за Поглавље 19- Социјална политика и запошљавање;

- Именовање члана Преговарачке групе за поглавље 19- Социјална политика и запошљавање;
- Именовање члана Преговарачке групе за поглавље 14 - Транспорт и Преговарачке групе за поглавље 21 – Трансевропске мреже;
- информација о реализованим активностима из Акционог плана за Поглавље 19 из надлежности Директората за период јануар-јун 2021.г.

4. Међународни послови

4.1 Мултилатерална сарадња

У циљу активног праћења кретања у области међународног цивилног ваздухопловства и реализације обавеза које проистичу из чланства Републике Србије у међународним ваздухопловним организацијама, током 2021.г. припремљени су материјали за састанке и реализовано учешће представника Директората на истим, и остварено је учешће у раду радних група формираних у оквиру међународних ваздухопловних организација у којима је Република Србија пуноправни члан или има статус посматрача (*ICAO, ECAC, Евроконтрол и EASA*).

Сарадња са ICAO

- 1) Учешће на састанцима и радионицима у организацији *ICAO EUR/NAT* и др.:
- 2) *ICAO Webinar* о дистрибуцији вакцина ваздушним путем;
- 3) *Webinar ICAO EUR/NAT* под називом „2020 Достигнућа“;
- 4) председавање радом *ICAO EURSAR* радне групе и учешће у раду подгрупа А и Б; Подгрупа А се бави питањем стандардизоване обуке за *SAR* инспекторе као и израдом приручника за спровођење *SAR* инспекција. Рад подгрупе Б је усмерен на израду материјала одн. упутстава (*guidance material*) у вези са применом и процесом примене европског *SAR* плана; Укупно у претходне две године вођено је 10 пленарних и 10 састанака подгрупа А и Б. Радна група је завршила своје задатке у новембру 2021. године. Резултати рада *ICAO EURSAR* радне групе представљени су на *EASPG/03* састанку са циљем да *ICAO EUR NAT* канцеларија у Паризу објави нова *SAR* документа;
- 5) Телеконференцијски састанак са предавачима *JAA TO* у циљу израде *STP(Standard Trening Programe)* за *SAR* програме за обуку;
- 6) Учешће шефа *RCC* у својству посматрача, а као део рада *ICAO EURSAR* радне групе, *SAR* вежбе у *ICAO CAM* региону;
- 7) Учешће путем *webinar*-а на 28. састанку *ICAO/IMO SAR JWG* где су најважније теме биле:
 - Измене и допуне Annex 12 и *IAMSAR* приручника;
 - Информације о имплементацији *GADSS (Global Aeronautical Distress and Safety System Advisory group* - Саветодавна група за глобални систем за ваздухопловну помоћ и безбедност);
 - *COSPAS-SARSAT*-радна група за измену поруке *SIT185*;
 - Комуникација у *SAR*;
 - Принципи, процедуре и технике у *SAR* и др.
- 8) Учешће у раду видео конференције– *AD HOC MEETING FAL/GMTF (Guidance Material Task Force* - Радна група за израду смерница о регулаторним политикама и примени обезбеђивања у ваздухопловству);
- 9) *ICAO EUR/NAT Webinar* на тему „Како унапредити ваздушни саобраћај у доба *COVID-19*“;
- 10) Анализа достављеног документа „*State Action Plan Questionnaire*“, комуникација са ваздухопловним субјектима, попуњавање и достављање *ICAO*. Секретаријат *ICAO* је доставио упитник са циљем да се размене информације између држава чланица и

- ICAO ради оптимизације помоћи које ICAO пружа државама чланицама у развоју својих акционих планова за смањење емисије CO₂;
- 11) Учешће на састанку ICAO-ECAC у вези са Акционим планом држава за смањење емисије гасова CO₂ у ваздухопловству где је у склопу састанка одржана презентација о напретку рада на ажурирању Акционог плана PC; Достављање ICAO-у документа “ Акциони план Републике Србије о смањењу CO₂ емисије гасова у ваздухопловству“, како би био постављен на сајт ICAO;
 - 12) Анализа и попуњавање упитника „Истраживање о примени CORSIA активности“. Сврха попуњавања упитника је прикупљање информација у погледу примене верификационих активности у програму CORSIA укључујући примену стандарда акредитације. Упитник је попуњен у сарадњи са Акредитационим телом Србије;
 - 13) Анализа и попуњавање упитника „Истраживање и провера многих извора података за CORSIA “. Сврха попуњавања упитника је унапређење подршке коју ICAO пружа државама чланицама;
 - 14) Анализа и попуњавање“ Упитника за давање државних инпута за периодични преглед CORSIA 2022 о њиховом искуству у вези са имплементацијом CORSIA“ (*Questionnaire for the provision of state inputs to the 2022 CORSIA periodic review on their experience regarding CORSIA implementation*) – Сходно одлуци Резолуције ICAO A40/19, периодична провера имплементације CORSIA ће се спроводити на сваке три године, почевши од 2022.г.;
 - 15) Учешће на састанку ACT CORSIA у сарадњи са Немачком – у склопу програма ACT CORSIA експерти из држава пружалаца помоћи (тзв. државе донори) сарађују са државама примаоцима помоћи на успостављању глобалне шеме за смањење емисија CO₂ (CORSIA), како би све државе адекватно одговориле на захтеве шеме. На састанцима присуствују представници ICAO, представници држава донора и национални координатори (*focal points*) за област CORSIA из држава прималаца помоћи. Држава донор за Србију је Немачка, те се са експертима из ове земље и одржавају састанци;
 - 16) Праћење on line семинара ICAO CORSIA FORUM са преко 800 учесника, који су разменили искуства о напретку имплементације пројекта CORSIA, као и о даљим корацима које треба предузети у циљу смањења емисије гасова у ваздушном саобраћају, о чему ће се детаљније говорити на наредној седници Скупштине ICAO;
 - 17) Достављање података у ICAO, о количини емитованих штетних гасова у ваздушном саобраћају за 2020. г. Подаци су добијени од стране авио оператера *Air Serbia*, путем документа *Air Serbia Emissions Report 2020*, а у ICAO достављени путем онлајн платформе *CORSIA Central Registry*.
 - 18) Учешће на *Webinar*-у под називом „Криза ваздушног саобраћаја и климатски изазови - у сусрет новим парадигмама“. *Webinar* је организован са циљем дискусије учесника (климатолози, стручњаци из енергетике, ваздухопловства, транспорта, социологије и економије из различитих земаља) по питању дефинисања стратегија за смањење удела ваздушног саобраћаја у емисији штетних гасова до 2050.г.;
 - 19) Учешће на *webinar*-у под називом "*ICAO EUR/NAT Runway Safety Action Team (RSAT) Webinar*". С обзиром да су активности на унапређењу безбедности на полетно-слетној стази означене као један од приоритета у глобалним и регионалним плановима безбедности, а имајући у виду чињеницу да учешће ваздухопловних субјеката у локалним тимовима за безбедност на полетно-слетној стази (*Runway Safety Team – RST*) представља један од ефикасних начина за остваривање тога циља, ICAO је покренуо неколико иницијатива за подизање свести о значају рада ових тимова и размену искустава учесника. С тим у вези, ICAO је обавестио државе чланице о одржавању *webinara* под називом *ICAO EUR/NAT Virtual Runway Safety Action Team (RSAT)*. Директорат је у својству посматрача до сада учествовао на 34

- састанака *RST*-а на аеродрому Никола Тесла Београд тако да је ово била прилика да се упозна са искуствима и начином рада *RST*-а у другим државама чланицама;
- 20) Учесће на првом састанку *EASPG Regional Expert Safety Group (RESG)* са циљем извора копредседника групе, усвајање програма рада групе, ревизије *IE-REST Safety Enhancement Initiatives (SEIs)* и координације и сарадње са осталим групама (*EASPG чланови и партнери, RESGs...*);
 - 21) Учесће на другом састанку *EASPG Regional Expert Safety Group (RESG)* на коме се разматрало о Извештају о напредовању пројектних тимова које је формирала *RESG* и то:
 - извештај тима за регионални план безбедности *EUR RASPG*,
 - извештај тима за пилотске обуке (*Pilot Training*),
 - извештај тима за безбедност на полетно-слетној стази (*Runway Safety*);
 - 22) Такође, разматрало се и о Програму даљег рада групе *RESG* као и Прегледу расположивих података о безбедности ваздушног саобраћаја и предложених активности за унапређење безбедности у ваздушном саобраћају региона *EUR/NAT*;
 - 23) Учесће путем *webinara* на састанку Радне групе *ICAO* Савета за опоравак ваздушног саобраћаја (*ICAO Council's Aviation Recovery Task Force -CART -phase III*)-упознавање са трећим издањем *ICAO* документа који садржи препоруке и смернице за ваздушни саобраћај током пандемије *COVID-19* као и на састанку *EUR NAT DGCA CART III* - са циљем представљања и расправе о статусу имплементације фазе *III CART* у европском региону. Најновији пакет *CART* препорука и смерница подржава стварање јавних здравствених коридора, сигурну и ефикасну глобалну дистрибуцију вакцина, олакшице у пружању услуга у теретном ваздушном саобраћају, као и стандардизоване *COVID-19* потврде за безбедну међународну употребу. Презентације о вакцинацији и потврдама о тестирању држава чланица *ICAO*, Европске комисије и индустрије изазвале су велико интересовање учесника;
 - 24) Учесће путем *webinar* на састанку Радне групе *ICAO* Савета за опоравак ваздушног саобраћаја (*ICAO Council's Aviation Recovery Task Force -CART -phase IV*) у вези са представљање техничких измена и допуна које се односе на *CART* препоруке 17, 18 и 19 Стратешке радне групе која садржи препоруке и смернице за ваздушни саобраћај током пандемије *COVID-19*;
 - 25) Извештавање/ уношење података у *CRRIC* базу (*Covid-19 Response and Recovery Implementation Center*) о нивоу имплементације *CART (Council Aviation Recovery Task Force)* препорука у РС- према инструкцијама *ICAO*;
 - 26) *ICAO webinar "Public health corridors application"* у вези са успостављањем коридора јавног здравља између две или више држава или региона.
 - 27) Учесће на *CAPSCA (Collaborative Arrangement for the Prevention & Management of Public Health Events in Civil Aviation* - Споразум о сарадњи у вези са превенцијом и управљањем јавно здравственим догађајима у цивилном ваздухопловству) *EUR* састанку путем *webinara* на тему „Операције се поново покрећу, борба против *COVID-19*, шта даље...?";
 - 28) Учесће на састанцима“ *ICAO* Глобални дијалог на пољу ваздухопловства о изводљивости смањења *CO₂* емисије гасова у међународном ваздушном саобраћају“– разговори су окупили представнике цивилних ваздухопловних власти и индустрије из целог света, а основни циљ истих био је договор о дугорочном плану за смањење негативног утицаја ваздушног саобраћаја на животну средину, и проналажење најбољих начина да се дође до остварења поменутог плана;
 - 29) Учесће путем *webinar* на *ICAO* семинару о смањењу емисије *CO₂* у сектору ваздухопловства (*ICAO Stocktaking Seminar on aviation sector CO₂ emission reduction*);

- 30) Попуњени Упитници о сертификацији аеродрома и продужењу стартера писте послати ICAO-у;
- 31) Попуњавање и слање ICAO Упитника у вези са надоградњом опреме за обезбеђивање на аеродромима (*Upgrading Airport Security Equipment*);
- 32) Учешће на Webinar-у на 31. Састанку METG на коме је размотрена имплементација Светског система за прогнозу подручја (*WAFS-World Area Forewcast System*) и Информационе службе за безбедне податке о ваздухопловству (*SADIS- Secure Aviation Data Information Servise*). Захтев за развојем и тестирањем ширења информација о тропским циклонима у неким деловима региона ЕУР завршен је прошле године и постаће део годишњег програма праћења METG за управљањем подацима. Скоро потпуна имплементација ICAO модела размене метеоролошких информација (*IWXXM-ICAO Meteorological Information Exchange Model*) је постигнута у ICAO EUR региону делимично захваљујући тренутним услугама превођења који пружају регионални OPMET центри бесплатно. Међурегионална размена оперативних метеоролошких информација (*OPMET-Operational Meteorological Information*) у IWXXM формату ће постати приоритет током наредне године;
- 33) Учешће на комбинованом RAFT20/FMG27 састанку путем webiner;
- 34) Серија ICAO webiner под називом „Видљиви дигитални печат за неограничено окружење за здравствене доказе у ваздушном саобраћају- (*Visible Digital Seal for Non-Constrained Environments (VDS-NC) for health proofs in air travel*)“;
- 35) Учешће на радионици „Случајност и непредвидљивост, (*TSA Workshop Random and Unpredictability*)“ са следећим темама:
 - Преглед безбедносне културе као основе за случајне и непредвидиве мере безбедности;
 - Значај културе обезбеђивања у ваздухопловству унутар ваздухопловне организације - елементи и принципи;
 - Како изгледају насумичне и непредвидиве мере обезбеђивања у ваздухопловству?
 - Практични елементи укључени у успостављање насумичних и непредвидивих мера обезбеђивања у ваздухопловству;
 - Програмски елементи и захтеви за примену насумичних и непредвидивих мера обезбеђивања у ваздухопловству;
 - Основе управљања за имплементацију програма;
 - Разматрање ризика у успостављању насумичних и непредвидивих мера обезбеђивања у ваздухопловству;
 - Концепти ризика и његове три компоненте: претња, рањивост и последице;
 - Студија случаја случајних и непредвидивих мера обезбеђивања у ваздухопловству;
 - Презентација искустава TSA са аеродрома у САД приликом имплементације програма културе обезбеђивања у ваздухопловству.
- 36) Учешће на Webinaru „Перспективе обезбеђивања за време COVID-19 - процес дигитализације терета у ваздушном саобраћају – (*Air Cargo Digitalization in COVID-19 Times: Perspectives on Security*)“ . Обрађене су следеће теме:
 - Пресек стања у примени поступка дигитализације и мера физичког обезбеђивања.
 - Кибернетичка безбедност робних пошиљки у региону Блиског истока (MID) и ван њега.
 - Узајамно дејство процеса дигитализације робних и поштанских авио пошиљки и мера обезбеђивања: нови изазови.
- 37) Координација припреме и израде одговора на ICAO државна писма (пријава одступања од међународних стандарда и препоручене праксе (ICAO-SARPS):
 - примљено и прослеђено на даљу обраду (68) ICAO и (69) ICAO EUR/NAT државних писама;
 - одговорено на (4) ICAO и (3) ICAO EUR/NAT државна писма;

- Прослеђено (24) билтена.
- 38) Сарадња са ICAO у погледу олакшица у ваздушном саобраћају и обезбеђивања у ваздухопловству:
 - Анализа материјала, припрема и учешће на видео-конференцији ICAO FAL Working Group у вези са дистрибуцијом вакцина ваздушним путем.
- 39) Учешће АТМ и RCC на EASPG03 (European Region Aviation System Planning Group) састанку. На састанку је шеф RCC, као руководилац EURSAR/TF презентовао извештај о раду EURSAR/TF;
- 40) Израда Предлога основе за приступање Републике Србије Конвенцији о спречавању незаконитих аката повезаних са међународним цивилним ваздухопловством, са припадајућим прилозима (Пекиншка конвенција);
- 41) Израда Предлога основе за приступање Републике Србије Протоколу којим се допуњује Конвенција о сузбијању незаконите отмице ваздухоплова, са припадајућим прилозима (Пекиншки протокол);
- 42) Остале активности из области сарадње са ICAO:
 - Анализа Извештаја са ICAO EURNAT-DGCA/2020-8 састанка;
 - Попуна ICAO упитника у делу за рутне и терминалне накнаде; структуре извора финансирања ДЦВ;
 - Ажурирање EFOD базе података, усаглашеност са ICAO анексима, Анекс 10, том I;
 - Анализа и израда мишљења на Извештај о раду координационог тела за API/PNR;
 - Анализа могућности уписа Аеродрома Морава у EUR eANP, MET AOP II-1 табелу;
 - Обрада и анализа ICAO Global Aviation Safety Plan (GASP, Doc 10004); Рад на ICAO Doc 10131, Manual on the Development of Regional and National Aviation Safety Plans, у циљу израде Националног плана ваздухопловне безбедности;
 - Израда Платформе за on line учешће делегације Републике Србије на ICAO Конференцији на високом нивоу о COVID-19.

Сарадња са ЕСАС

Учешће на састанцима ЕСАС:

- 1) 29-40. ЕСАС Webinar координационим састанцима и израда белешке са истих;
- 2) Припрема материјала и учешће на 156. онлајн састанку генералних директора држава чланица ЕСАС и израда информације о истом;
- 3) Израда Платформе и учешће представника РС на 39. трогодишњој Скупштини ЕСАС-а; Израда извештаја са заседања за Владу РС; Најважније теме састанка:
 - Презентовање Извештаја председника ЕСАС-а о трогодишњем раду;
 - Презентација Извештаја Контакт особе у областима истраге безбедности и удеса, беспилотних летилица, обезбеђивања и олакшица, животне средине, економских питања и др.;
 - Избор председника, потпредседника и чланова ЕСАС координационог комитета;
 - Разматрање и одобравање Програма рада и припадајућег буџета за 2022-2024 и др. питања.
- 4) Припрема и учешће на 70. специјалном састанку генералних директора цивилног ваздухопловства држава чланица ЕСАС-а; Израда Извештаја са састанка;
- 5) Видео конференција ЕСАС ad hoc састанка Европске координационе Групе за питања ваздухопловног обезбеђивања;
- 6) Учешће на састанцима „European Aviation and Environment Working Group (EAEG/36 и 38 Expanded)“ и „European Aviation and Environment Working group - expanded (EAEG/36 expanded) with Stakeholders“. На састанцима је дискутовано о мерама које треба предузети како би ажурирана верзија документа „Европски план дугорочног смањења CO2 емисије гасова у међународном ваздухопловству“ била припремљена до следећег, 41. састанка Генералне скупштине ICAO, који је планиран за 2022.

- годину, а посебно како би био постигнут основни циљ – одсуство емисија гасова до 2050. године;
- 7) Учешће на 3 семинара „Први/Други/Трећи Форум о заштити животне средине/информисање о акционим плановима Држава“. Основни циљ семинара био је остваривање сарадње између *ECAC* и националних координатора, како би им *ECAC* пружио подршку у вези са ажурирањем акционих планова и како би информисао о тренутном статусу заједничког европског одељка (*European common section*);
 - 8) Учешће на 2 Форума о заштити животне средине/информисање о акционим плановима Држава – “*1st and 2nd meeting of the Environmental Forum/State Action Plans' Information Seminar*” Основни циљ семинара био је остваривање сарадње између *ECAC* и националних координатора, како би им *ECAC* пружио подршку у вези са ажурирањем акционих планова и како би информисао о тренутном статусу заједничког европског одељка (*European common section*);
 - 9) Учешће на *ECAC Security* форуму;
 - 10) Анализа и давање мишљења на предлог измене *ECAC Doc 30 Part II Security*;
 - 11) Учешће на 6 семинара - *ECAC* Програм унапређења способности у области животне средине- *Webinar* основни ниво знања на тему авијације и животне средине (*ECAC Environment Capacity-Building programme familiarization webinar on basic knowledge on aviation and the environment (ENV-FAMWEB/1)*)
 - 12) Учешће на *ECAC Forum/14* и презентација по питању *Facilitation: Кључ за координацију у будућим кризама? Искуство Србије (The key to coordination in future crises? Serbia's experience)*;
 - 13) Припрема материјала и учешће на 157. састанку генералних директора држава чланица *ECAC* и 40. пленарном заседању *ECAC*; израда информација о састанцима;
 - 14) Истраживања *ECAC*-а и Европске комисије о ограничењима и мерама током путовања у вези са *Covid-19 (ECAC/EC survey on Covid-19 travel restrictions and measures)*;
 - 15) Одслушан онлајн семинар: *ECAC* Форум за животну средину -Прва радионица о одрживим ваздуопловним горивима (*ECAC Environmental Forum - First Workshop on Sustainable Aviation Fuels*);
 - 16) Одслушан онлајн семинар: Први *ECAC*-ов *CORSIA* информативни семинар (*First ECAC CORSIA Information Seminar*) са следећим темама: имплементација програма *CORSIA* у државама чланицама *ECAC*, промоција сарадње међу државама ради изградње капацитета заштите животне средине у ваздухопловству, представљање *EUROCONTROL* алата за информисање о *CORSIA*;
 - 17) Одслушан онлајн семинар: *ICAO* семинар о зеленим аеродромима (*ICAO Seminar on Green Airports*) на којем су учесници разменили искуства о најновијим технолошким, оперативним и политичким достигнућима која могу да подрже стратегију заштите животне средине и одрживости аеродрома;
 - 18) Обзиром да Директорат нема номинованог члана за *ECAC FAL* радну групу и подгрупе, тако се и учешће у раду групе за олакшице (*Workgroup on Facilitation*) и подгрупе о путницима са смањеном покретљивошћу (*ECAC FAL sub-group on PRM*) одвијало на посредан начин, у смислиу да је запослени задужен за олакшице пратио рад ове радне групе и подгрупе помоћу информација објављиваних на интернет презентацији *ECAC* и учешћем на неколико веб-састанака и конференција слободног приступа, после којих су анализирани радни материјали;
 - 19) Учешће на I састанку *Steering Group of CASE II Project (ECAC/EU)*; На састанку је усвојен закључак о статусу имплементације пројекта помоћи државама чланицама *AFCAC* (African Civil Aviation Commission) и *ACAO* (Arab Civil Aviation

Organization), као и о будућим активностима у погледу организације Workshopa, Webinara и осталих активности за јачање капацитета ваздухопловних власти држава чланица АСао и АФСАС у погледу AVSEC

Сарадња са ЕАСА

- 1) Остварено је учешће у *EASA TeB* групама и састанцима и то:
 - *WeBex conf. SRB EASA org. action items*;
 - *Online on BASA Annex 3 for NCAs*;
 - *Webinar AirCrew i AirOps TeB*;
 - Учешће у раду *EASA ECQB* тима и израда *ECQB*;
 - Учешће на *EASA TeB* у доменима: аеродрома, ваздушне пловидбе, опште авијације, производње и одржавања, саобраћајне делатности, SM (*Safety Management-управљање безбедношћу*), летачког и кабинског особља путем *Webinar*;
 - Учествовање на састанцима намењеним *OPS* пословима у вези са прегледом страних ваздухоплова на платформи аеродрома;
- 2) Остале активности из сарадње са *EASA*:
 - Учешће у раду *EASA MOA* за *FOREGIN P-145, AMOs* путем *Webinar* -а као *EASA* акредитационо тело.
 - Координацијом *EASA IPA 5* пројекта и учешћем на *Webinar* састанцима *EASA IPA 5* реализоване су следеће активности:
 - *Part 21 Training, Webinar*;
 - Радионица- Флексибилно коришћење ваздушног простора путем *Webinar*;
 - Први састанак *Steering Committee*, путем *Webinar*;
 - Радионица „Сертификација и надзор Аеродромских служби за летне информације (*AFIS*)“ путем *Webinar*;
 - Радионица *NAA Management System Workshop*;
 - Радионица о примени регулаторних захтева из домена ваздухопловне медицине у вези са сертификацијом/надзором овлашћених лекара и здравствених установа (*Project workshop aeromedical requirements*) путем *Webinar*.
 - Учествовање на састанку са представницима *EASA* поводом затварања налаза констатованих током стандардизационе посете у домену *OPS*;
 - Учешће на *Webinar*-у под називом „*EASA webex for NCAs on the new Global Reporting Format (GRF)*“. *Webinar* је организован са циљем да се учесници упознају са новим глобалним форматом извештавања о стању полетно-слетне стазе (*Global Reporting Format, GRF*), који почиње да се примењује 12.08.2021.г. Увођење новог глобалног формата извештавања (*GRF*) је било неопходно да би се повећала тачност и благовременост података у извештајима о стању полетно-слетне стазе, као и да би садржај извештаја било могуће директно повезати са перформансама ваздухоплова;
 - Учешће на *EASA* радионици „Аеродромска безбедност: изазови надзора и решења током пандемије“. Циљ радионице је било упознавање учесника са процедурама и поступцима које примењује *EASA* у тренутним епидемиолошким условима и размена искустава у погледу проблема приликом спровођења надзорних активности;
 - Учешће на *EASA* тренингу „*IFP on-line training*“. Циљ тренинга је ефикасно коришћење алата за сертификацију и надзор *EASA 145* организација.
 - Учешће на *EASA* on line састанцима - *Medical Expert group* у вези са стандардизацијом *MED* и обуком овлашћених лекара и медицинског лиценцирања ваздухопловног особља;
 - Side meeting, статус организација прошли и будући надзори отказивање *JATT, RRJ-95*, отказивање *P.A Falcon 900LX*;
 - *GAS Aviation, EASA&CAD RS Webinar conf (40-HCG)*, припрема и учешће на конференцији „*EASA* извештавање о догађајима“;

- Радни састанак и освежење знања у оквиру *EASA* иницијативе сертификације симулатора у „*SMATSA* Ваздухопловна академија“;
- Израда упитника за *EASA* Део-145 организације;
- Учешће на радионици "Најбоље праксе и алати I за примену система управљања националних ваздухопловних власти " *EASA IPA 5* пројекат;
- Учешће на радионици „Одржавање вештина и знања контролора“;
- Учешће на 9. *PANEP (Pan-European Partner Countries Workshop)* радионици на тему „Правни и технички изазови за примену Уредбе (ЕУ) бр. 2018/1139 (тзв. нове Основне уредбе)“ на којој су исказани проблеми са којима се суочавају *EASA* придружене државе у вези са применом појединих одредаба Уредбе;
- Учешће на *EASA* радионици која се бави постепеним повратком у нормалне операције због *Covid-19* у различитим доменима ваздухопловства која је трајала:
- Недеља појачане безбедности, прва сесија се односила на питања безбедности и одржана је 21.06.2021.г. (*Rump-up safety Week Session 1- safety issue*),
- Недеља појачане безбедности, друга сесија се односила на питања *ANSP* и одржана је 22.06.2021.г. (*Rump-up Safety Week Session2- ANSP*)
- Недеља појачане безбедности, четврта сесија се односила на питања *АТО* и одржана је 23.06.2021.г. (*Ramp-Up Safety Week Session 4- АТО*).
- Учешће на радионици „Најважнији ресурси за питања безбедности/акције (*Top Safety Issues Resources/Actions*)“;
- Ревидирање *EASA* упитника у вези са променама у функционалном систему и достава истога у *EASA*-у;
- Одржавање састанка са директором *EASA (Patric Ky)* путем *webex*-а;
- Рад и анализа на *10th edition of the European Plan for Aviation Safety (EPAS), covering the period 2021 – 2025* у циљу имплементација у Национални план.

Сарадња са EUROCONTROL-ом

У току извештајног периода, остварене су следеће активности у вези са *Eurocontrol* -ом:

- 1) Припрема материјала за састанак директора ДЦВ са директором *Eurocontrol*-а у вези са студијом *Deloitte* која је израђена за потребе *Eurocontrol*-а а тиче се основних прегледа кључних активности *Eurocontrol*-а и стратешког плана 2021-2030.г. Попуњен Упитник који је добијен од *Eurocontrol*-а; Састанак директора ДЦВ са директором *Eurocontrol*-а одржан 23.марта 2021.г.;
- 2) Припрема материјала и учешће на *ad-hoc* састанку Привременог савета;
- 3) Припрема материјала и учешће на 55. и 56. састанку Привременог савета и Сталног комитета *Eurocontrol* путем *Webex*-а.
- 4) По питању координације активности и података у вези са рутном трошковном основом заједничке зоне наплате рутних накнада Србија / Црна Гора / *KFOR* (ДЦВ, АЦВ ЦГ, *SMATSA*, *HungaroControl* и *Eurocontrol*); активностима планирања и извештавања у складу са принципима и преузетим обавезама заједничког система наплате рутних накнада, сходно *Eurocontrol* конвенцији; радним састанцима учесника заједничке зоне наплате рутних накнада Србија/Црна Гора/*KFOR* (АЦВ ЦГ, *SMATSA* и *HungaroControl*) урађено је следеће:
 - Израда Протокола о расподели рутних накнада за 2021.г.; координација процеса верификације, потписивања и доставе истог *CRCO*;
 - Достава упита *Eurocontrol*-у у вези са рутним накнадама (3);
 - Обрада финансијских података ДЦВ и обрачун стварних рутних трошкова за 2020.г. са обрачуном корекције прихода од рутних накнада; координација података свих учесника заједничке зоне наплате рутних накнада (правдање 2020.г. и прелиминарни, а потом и коначни, плански подаци за период 2022-2026); достава

- података зоне Србија-Црна Гора-КФОР *Eurocontrol*-у путем екстранет портала, а за потребе разматрања на јунској седници Проширеног одбора за рутне накнаде;
- Израда Протокола о расподела рутних накнада за 2022.г.; координација процеса верификације, потписивање и достава истог у *CRCO*
- 5) Путем *Webex*-а узето је учешће на састанцима *Eurocontrol*-а на тему рутних накнада и то:
 - на 116. и 117. састанку Проширеног одбора за рутне накнаде; као и на 62.састанку радне групе за рутне накнаде;
 - 6) Учешће на 36. састанку Сталног комитета за финансије (*Standing Committee on Finance -SCF*) путем *Webex*-а;
 - 7) *Eurocontrol NDTECH (Network Directors of Technology) IMT 1* (Тим за управљањем информацијама у даљем тексту: *IMT*) – анализа материјала и учешће на *webex* састанку. На састанку се разматрало о избору председавајућег *IMT*, плану рада и формално успостављању две групе (Група за управљање ваздухопловним информацијама, у даљем тексту: *AIMG*) и *CYBERG- Syber Security Group*) које ће убудуће функционисати под окриљем *IMT*;
 - 8) *Eurocontrol AIMG*- анализа прелиминарног материјала и учешће на *webex* састанку. Поред избора председавајућег, плана рада, разматрале су се и потребе за постојањем подгрупа или стручних тимова који би убудуће функционисали под окриљем *AIMG* и били састављени од стручњака из ужих области;
 - 9) Учешће на *IANS Webinar*-у „Комисија за преглед учинка о неравнотежи капацитета аеродрома“ (*„Performance Review Commission webinar on Airport capacity imbalance“*) који је организован са циљем размене информација између учесника у погледу утицаја епидемиолошке ситуације у свету на процесе и капацитете на аеродромима;
 - 10) Радионица у организацији *Jean Michel de REDE* и *SMATSA*-е у вези са изградом безбедносне аргументације приликом увођења промена у функционалном систему;
 - 11) Састанак *EUROCONTROL IMT-02* - анализа материјала и учешће на састанку путем *Webinar*-а;
 - 12) Анализа материјала и учешће на 6. састанку путем *Webinar*-а *EUROCONTROL AIRI-06* одн. Подгрупе за спровођење ваздухопловних информационах прописа (*Aeronautical Information Regulations Implementation Subgroup*) ;
 - 13) Састанак са представницима *EUROCONTROL* у вези са програмом *CORSIA* и *MRV* системом (надзор, извештавање, верификација) у оквиру *Support to States Program*;
 - 14) Састанак са представницима *Eurocontrol* у вези са упознавањем расположивих *Environment alama* (животна средина) у оквиру *Support to States* програма одржаног путем *Webinar*-а;
 - 15) Видео разговор директора ДЦВ и *Eurocontrol*-а;
 - 16) Израда одговора на *Eurocontrol* захтеве за давање сагласности путем кореспонденције (13);
 - 17) Учешће на семинару *Aviation impact on non CO2 emissions* – основни циљ семинара био је да се прикаже утицај осталих штетних гасова (осим *CO2*) из ваздушног саобраћаја на животну средину, и које су могуће акције за смањење тог утицаја;
 - 18) Учешће на семинару *Aviation Sustainability* – семинар је покрио више тема које се односе на заштиту животне средине у ваздушном саобраћају, као што су мере за смањење емисије *CO2 – EU ETS* и *CORSIA*, одржива авио горива, утицај пандемије *COVID 19* на ваздушни саобраћај;
 - 19) Учешће на *EUROCONTROL Aviation Straight Talk Live, on: How can we build back better aviation after COVID-19?* путем *Webinar*-а;
 - 20) Учешће на семинару *GEN-FUT - Aviation Sustainability*. На семинару је било речи о важности концепта одрживог развоја и како ваздушни саобраћај може да да свој

допринос томе, затим о утицају пандемије на ваздушни саобраћај, о легислативним и оперативним мерама за смањење емисија штетних гасова, одрживом авио гориву итд.;

- 21) Учесће на семинару *Eurocontrol* Форум заинтересованих страна о утицају климатских промена на ваздухопловство (*EUROCONTROL Stakeholder Forum on the impact of climate change on aviation*);
- 22) Учесће на састанцима *Eurocontrol* у вези са Бизнис планом за 2022-2026.г. и трошковном базом за 2022.г., као и представљање извештаја *Deloitte*-а о активностима *Eurocontrol*-а (*Fundamental Review of Eurocontrol Agency's Activities and Strategic Plan 2021-2030*).

Сарадња са Европском комисијом

Настављена је сарадња са ЕК, првенствено са Генералним директоратом за мобилност и транспорт, као и са Делегацијом ЕУ у Србији у циљу праћења примене *ЕСАА* споразума у Републици Србији. У том смислу у току 2021.г. је урађено следеће:

- 1) Учесће преко *FMCC* у експерименталном тестирању пројекта *EK SAR Galileo*;
- 2) Упознавање са извештајем о правним, економским и регулаторним аспектима *ATM Data Services* који су за Европску комисију припремиле консултантске куће *Helios* и *Integra*;
- 3) Израда дописа за ЕК у погледу пречишћеног текста Уредбе бр. 2015/1998 са листом држава у *One Stop Security* режиму;
- 4) Припрема материјала и учешће путем *Webinar*-а на састанку са представницима Европске комисије- комуникација са *DG MOVE*;
- 5) Израда дописа за Министарство финансија у вези са плановима за преузимање Упутства ЕУ о додели државне помоћи аеродромима и авио-превозиоцима;
- 6) Израда дописа за надлежне институције у РС у вези са статусом примене новог Анекса I *ЕСАА* споразума;
- 7) Учесће путем *webinara* на Радионици о сарадњи надлежних органа у области заштите потрошача према Поглављу 28 Заштита потрошача на тему: “Уредба ЕУ 2017/2394 о сарадњи националних власти одговорних за спровођење закона о заштити потрошача и примене у пракси“. Радионица је организована у сарадњи Министарства трговине, туризма и телекомуникација (*MTTT*) и Саветодавног центра за политику и правна питања (*PLAC III*). Циљ *PLAC III* пројекта је пружање подршке надлежним институцијама у вези са усклађивањем националних правних аката са правним тековинама ЕУ и доприносу даље изградње капацитета релевантних националних структура за успешно вођење приступних преговора;
- 8) Учесће на састанцима *NCP* координационе платформе (*NSA Coordination Platform*) за национална надзорна тела (*NSA*) за размену искустава и развијање додатних вредности између активности повезаних *NSA*;
- 9) Учесће Директората у развоју новог *Galileo SAR* пројекта ЕК – *Tupaia project*;
- 10) Учесће у *ad hoc* активностима *European Coordination Group for Aviation Security* на коме је усвојен закључак о јединственом наступу на 41. Скупштини *ICAO*-а у погледу *AVSEC* питања и то: примена *AVSEC* мера током пандемије *Covid-19*, примена *Global Aviation Security Plan (GASeP)* и усвајање заједничке изјаве о 20-годишњици од напада 11. септембра ;
- 11) Учесће на 8. састанку *ECG Aviation Security (European Coordination Group for Aviation Security matters)* на коме је усвојена заједничка платформа Европске комисије и *ECAC* за учешће на *ICAO AVSEC Panelu/32*.

Сарадња са COSPAS-SARSAT

По питању активности у вези са међународним програмом за SAR путем сателита (*Cospas-Sarsat*) су реализоване следеће активности:

- 1) израда годишњег извештаја за 2020.г. за Републику Србију у вези са *COSPAS/SARSAT*;
- 2) Учешће на CDDR 2021;
- 3) Плаћена годишња чланарина Републике Србије за *Cospas-Sarsat*;
- 4) Спроведен је један годишњи комуникацијски тест са *FMCC* у Тулузу;
- 5) Спроведено је (12) месечних комуникацијских тестова са *ITMCC* у Барију, Италија;
- 6) Састанак са представницима *FMCC* и *ITMCC* у вези са усаглашавањем процедуре за тестирање радио-предајника у ваздухопловима на радовима у ЈАТ Техници из Француског регистра;
- 7) Пријава и учешће на ЈС-35, састанку Заједничког комитета чланова С/С;
- 8) Ажуриран је део документа S.007 Handbook of Beacon Regulations – за део који се односи на Републику Србију.

Остали послови мултилатералне сарадње

- 1) Добијање позива од стране Белгије за учествовањем са SAR хеликоптером на мултинационалној вежби.
- 2) Учешће на *webinar* у организацији *IATA* на тему „Преобликовање искуства путника -Глас путника“.
- 3) Сарадња са ваздухопловним властима земаља *ECAA*.

4.2 Међународне провере (одити)

У току 2021.г. реализована је провера од стране међународне организације:

Ред. бр.	Проверивач	Време провере	Предмет провере од стране међународне организације	Резултат и закључак провере
1.	<i>EASA ATM/ANS стандардизациона провера</i>	23-27.11.2021	Област ANS/ATCO	5 налаза утврђено на провери односила су се на податке у АИР и пружање МЕТ услуга на аеродрому Поникве. Налази су у процесу затварања. Постигнута потпуна усклађеност са европском регулативном .

Табела 2: Преглед међународних провера

Током 2021.г. нису биле планиране међународне провере за област ваздухопловног особља већ се у истом периоду радило и успешно завршило са затварањем свих корективних мера које је *EASA* наложила на претходној међународној провери. Такође, реализоване су корективне мере и затворени налази са *ICAO ICVM*.

У 2021.г. реализоване су само припреме за одит *ICAO USAP-CMA* Републике Србије-аеродром „Никола Тесла“ (обезбеђивање у ваздухопловству и олакшице у ваздушном саобраћају). Државни органи који имају надлежност за примену одређених делова Националног програма за обезбеђивање у ваздухопловству и ваздухопловни субјекти су именовали своје представнике за рад у тиму за припрему одита. Активности у вези са припремом одита су подразумевале одржавање састанака са представницима државних органа ваздухопловних субјеката.

ICAO SEC/FAL Audit је планиран за период 24.01-03.02.2022, али је због погоршане епидемиолошке ситуације померен за период од 16.-26.05.2022. године.

4.3 Регионална сарадња

Из области регионалне сарадње реализовано је следеће:

- 1) у вези са учешћем у раду Регионалног комитета за *SAR (RASARAC)*, уз подршку *Eurocontrol*-а, реализовано је следеће:
 - учешће у оперативним радним групама формираних на бази активности Регионалног комитета. Анализа годишњих извештаја рада радних група;
 - Словенија је Нацрт међудржавног споразума о прекограничној сарадњи у области трагања и спасавања послала дипломатским путем у МГСИ и ДЦВ. ДЦВ је анализирао Нацрт споразума и припремио Предлог основе за закључивање Мултилатералног *SAR* споразума са текстом споразума за МГСИ и Владу РС;
 - Предлог за учешће на обукама које ће организовати *JRCC Larnaca* у септембру и новембру 2021 – координација учешћа са другим чланицама *RASARAC*-а;
 - Кореспонденција са представником Грчке у вези процедуре за приступање Грчке раду *RASARAC*-а;
 - Учешће на 11. и 12. састанку Регионалног комитета који је организован у Бања Луци, БиХ.
 - Припрема сагласности за приступање Бугарске пуноправном чланству у Регионалном комитету и давања сагласности за слање писма Евроконтролу;
 - Током рада *EURSAR/TF*, заједно са колегама из БиХ и *Eurocontrol*-а презентован рад *RASARAC*.
- 2) Остале активности из области регионалне сарадње:
 - Давање инструкције за плаћање за Признавање испита на основу билатералног уговора са Црном Гором (2);
 - Издавање *Credit Report* (1)- одбачено због непотпуне документације;
 - Одговор на упит Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ (*BHDCA*) у вези са могућношћу ангажовања представника Директората која се односи на међу институционалну сарадњу одн. На пружање помоћи на имплементацији неопходне регулативе;
 - На Позив ГСС Бања Лука да се присуствује вежби трагања и спасавања на Козари, Директорат је послао обавештење да је спречен да присуствује;
 - Радни састанак са представницима цивилне ваздухопловне власти Северне Македоније у поступку иницијалне сертификације *GAS Aviation*;
 - Учешће на *webinari* на тему“ *EASA* регулативе ЕУ *IR 2020/587* услови за примену и опрему ваздухоплова за надзор ваздухоплова према *ADS-B* захтевима *ATM*-а;
 - Организована је практична обука за *SAFA* инспекторе надлежног органа Босне и Херцеговине;
 - Сарадња са представницима вадзухопловних власти Црне Горе и БиХ у вези са обуком и лиценцирањем контролора летења;
 - Сарадња са земљама *EASA* у окружењу (Хрватске, Словеније, Црне Горе, Македоније и БиХ) у вези са пловидбеношћу.

4.4 Билатерална сарадња

- 1) По питању сарадње са контролним центром мисије *ITMCC*, који је надређен *Cospas-Sarsat* центар за РС урађено је следеће:
 - Спроведена вежба првог нивоа – вежба комуникације са *ITMCC* центром (до сада спроведено (12) вежби са *ITMCC*);
 - поднето (56) захтева за тестирање радио-предајника (*ELT/PLB*) из *YU* регистра и радио-предајника који ће се тестирати у зони одговорности Републике Србије;
 - добијено укупно (32) СИТ185 порука узбуне СС приоритета од стране *ITMCC*.

- 2) Питање билатералне сарадње са суседним земљама и њиховим службама трагања и спасавања и спасилачко-координационим центрима када се ради о потписивању споразума о трагању и спасавању и пратећих оперативних процедура делимично је реализовано путем RASARAC који је израдио Нацрт мултилатералног споразума и доставио МГСИ и ВРС на мишљење и добијање сагласности за потписивање Споразума након чега би могло да се приступи изради билатералних оперативних споразума са стандардима оперативних процедура (тзв. СОП).
- 3) Сарадња са Агенцијом за цивилно ваздухопловство (АЦВ) Црне Горе у извештајном периоду је обухватала:
 - израду Заједничке процедуре и Протокола о променама у функционалном систему;
 - комуникацију и анализу података о реализованим проверама и налазима;
 - обраду захтева АЦВ Црне Горе за измену Уговора о сарадњи и регулисању међусобних односа у поступку издавања дозвола за одржавање ваздухоплова у вези са прихватањем извештаја о признавању испита; Потписан је ажуриран уговор;
 - Учешће на *Webinar* састанку са АЦВ Црне Горе, *SMATSA* и ДЦВ на тему „Стање ваздушног саобраћаја изнад *FIR* Београд“.
- 4) Билатерална сарадња са медицинским службама ваздухопловних власти држава чланица EASA у погледу провере аутентичности лекарских уверења издатих у њиховим државама због валидације дозвола у Републици Србији (10). Припрема и достављање медицинске документације за имаоце страних дозвола.
- 5) Од осталих активности из области билатералне сарадње реализовано је следеће:
 - Израда дописа којима се честита именовање новопостављеним директорима цивилног ваздухопловства Турске и Румуније;
 - Израда и ажурирање стања односа у области ваздушног саобраћаја са другим државама (74)¹;
 - Комуникација са Ваздухопловним властима Француске у вези са нелегалним поступањем *Air France* у превозу авионског терета камионским путем и даља комуникација по том питању;
 - Комуникација са Ваздухопловним властима Руске Федерације и са авио-превозиоцем *Nordwind* у вези са захтевом тог авио-превозиоца за обављање серије чартер летова и коначни позитивни одговор по захтеву;
 - Комуникација у вези са захтевом сиријског авио-превозиоца „*Cham Wings*“ за обављање серије чартер летова, припрема негативног одговора; Прослеђивање другостепеног решења МГСИ по жалби сиријског авио-превозиоца „*Cham Wings*“ на решење ДЦВ којим се одбија захтев за обављање серије чартер летова.
 - Комуникација са МГСИ и *Air Serbia* по иницијативи Ваздухопловних власти Египта за измену Меморандума о разумевању у циљу припрема одговора који се доставља дипломатским путем;
 - Анализа предложеног текста Протокола *83bis* са Сан Марином у циљу израде информације за Владу Србије;

¹ Израда и ажурирање стања односа са: Црном Гором, Немачком, Уједињеним Краљевством, НР Кином, Француском, Ирском, Италијом, Словачком, Шри Ланком, Индијом, Норвешком, Финском, Чешком, Сједињеним Америчким Државама, Северном Македонијом, Аустријом, Швајцарском, Азербејџаном, Босном и Херцеговином, Уједињеним Арапским Емиратима, Летонијом, Мароком, Бразилом, Тунисом, Либијом, Аргентином, Алжиром, Гватемалом, Венецуелом, Чилеом, Кубом, Мексиком, Грчком, Кипром, Молдавијом, Турском, Белгијом, Луксембургом, Чешком, Јерменијом, Русијом, Азербејџаном, Ираном, Индонезијом, Канадом, Мађарском, Португалом, Пољском, Казахстаном, Белорусијом, Шпанијом, Шведском, Словенијом, Бугарском, Ираком, Кувајтом, Палестином, Израелом, Египтом, Катаром, Бахреином, Либаном, Оманом, Сиријом, Саудијском Арабијом, Кенијом, Јапаном, Румунијом, Албанијом, Хрватском, ДР Конго, Данском, Малтом, Корејом.

- Обавештавање МГСИ о иницијативи турске стране за утврђивањем броја фреквенција на линији Анкара-Београд као и турске стране о прихватању предлога.
- Комуникација са *BHDSA* у вези са обуком њиховог МЕТ инспектора. Презентација Основи метеорологије за инспекторе за обуку *BHDSA* МЕТ инспектора.
- Достава информација које се односе на аспекте животне средине, за потребе састанка између МГСИ са амбасадором Републике Пољске;
- Припрема података како би се одговорило на захтев Министарства спољних послова а у вези са издатим одобрењима Директората из 2019.г. који се тичу конкретно наоружања и војне опреме тј. Извоза минобацачких мина и додатно одговор путем дописа.
- Израда дописа Ваздухопловним властима Руске Федерације у вези коришћења Транссибирске руте.
- Након учешћа на састанцима са МГСИ и *Air Serbia*, Директорат је припремио допис Ваздухопловним властима Турске у вези са *PSO* линијама из Краљева и Ниша за Истанбул.
- Припремљен допис Ваздухопловним властима Египта у вези са саобраћајем египатских авио-превозилаца
- Учешће на *on-line* састанку представника ДЦВ и цивилних ваздухопловних власти Велике Британије у вези са међусобним признањем дозвола летачког особља;
- Састанак са делегацијом амбасаде Арапске Републике Египат и провинције Јужног Синаја, као и са представницима МГСИ, руководством компаније Аеродроми Србије и *Air Serbia* у циљу разматрања могућности отварања нових авио линија између две државе. Састанак у МГСИ на тему успостављања авио линије Београд-Каиро;
- Комуникација са ваздухопловним властима Републике Турске у вези са отварањем саобраћаја на линијама Ниш-Истанбул и Краљево-Истанбул, као линијама од јавног интереса;
- Учешће на састанку са представницима Федералне агенције за цивилно ваздухопловство Руске Федерације и анализа достављених нацрта споразума и аранжмана о успостављању сарадње у области ваздухопловне безбедности;
- Сарадња са *BHDSA* у вези са ОЈТ обуком њиховог МЕТ инспектора.

4.5 Послови у вези са управљањем кризним ситуацијама (*ACM – Aviation Crisis Management*)

Од почетка фебруара 2020.г. је активиран *EACCC* због ситуације у ваздухопловству у Европи у вези са вирусом *SARS-CoV-2* који се наставио и током 2021.г. Од тада *SFP/ASFP* су активни чланови *EACCC* и извршавају своје обавезе према *Commission Reg.(EU) No2019/123* и то:

- 1) Праћење свих потенцијалних и стварних кризних ситуација у ваздухопловству (ерупције вулкана Етна, Гримсвотен, Крајсвик и пандемија *SARS-CoV-2* вируса);
- 2) Праћење стања пандемије због *SARS-CoV-2* траје од половине јануара 2020.г. и наставља се и даље. Праћење подразумева:
 - Интензивну обострану комуникацију са *EACCC* која се и даље одржава јер стање кризе је и даље на снази; Обострану комуникацију са ваздухопловном индустријом у Србији; Праћење државних писама и докумената *ICAO, EASA, CAPSCA, IATA, ACI, WHO*, Института Батут и др.; Издавање *NOTAM*-а (почетни информативни и други *NOTAM*-и на основу одлука Владе РС које се односе на ваздушни саобраћај, поднето 130 захтева за издавање *NOTAM*-а); Одговарање на упитнике *EACCC* у вези са пандемијом; Учествовање на редовним *EACCC* телеконференцијама (приближно на две недеље); За сваку телеконференцију извршена је припрема на основу информација сакупљених од индустрије и дистрибуиран записник после

конференције са закључцима који се тичу индустрије; Праћење EACCC NOP Recovery Rolling планова.

- 3) Остале активности из области управљања кризним ситуацијама:
- Учесће на Информативној радионици о вежби EACCC21 која се одржава 18.11.2021. у организацији EACCC ;
 - Учесће на заједничкој EUR/NAT DGCA и EASA конференцији на тему управљања европском ваздухопловном кризом и наредним корацима;
 - Учесће на Припремној радионици за вежбу VOLCEX21 која се одржава 17.11.2021.

5. Послови инспекцијског надзора

Директорат врши инспекцијски надзор над пружаоцем услуга у ваздушној пловидби, авио-превозиоцима, власницима или корисницима ваздухоплова, оператерима аеродрома, оперативна места, инвеститорима аеродрома, ваздухопловно-техничким организацијама, ваздухопловним особљем, као и над другим привредним друштвима, другим правним лицима, предузетницима и физичким лицима која обављају делатности или пружају услуге у ваздухопловству. Детаљнији преглед реализације инспекцијског надзора по областима је дат даље у тексту.

5.1 SAFA инспекције

Над (45) страна оператера реализовано је (94) SAFA инспекција од стране инспектора ДЦВ, како је дато у следећој табели:

Назив оператера	Број инспекција	Назив оператера	Број инспекција
SPRINTAIR CARGO SP.Z.O.O.	1	KLM ROYAL DUTCH AIRLINES	3
LOT-POLSKIE LINIE LOTNICZE	2	LUFTHANSA CITYLINE	2
LUXAVIATION S.A.	1	NETJETS, TRANSPORTES	3
PEGASUS HAVA TASIMACILIGI	3	PRIVATE FLIGHT	7
QATAR AIRWAYS COMPANY	2	QUEEEN AIR S.R.O.	1
SMARTLINE LUFTFAHRT GmbH	1	KLM CITZHOPPER BV	2
SPRINT AIR S.A.	1	SWAN AVIATION (KUGU)	1
SWIFT AIR HELLAS S.A.	2	SWISS INTERNATIONAL AIR	4
TAROM, ROMANIAN AIR	1	TOO MONTENEGRO D00	6
TRAVEL SERVIS	1	WINDROSE AIR, BERLIN	2
WIZZ AIR HUNGARY LTD	7	WIZZ AIR UK LIMITED	1
DEUTSCHE LUFTHANSA, A.G.	1	AEROFLOT-RUSSIAN INT.	5
AIR ALLIANCE EXPRESS	1	AIR CAIRO	1
AIR FRANCE	2	ALPAVIA	2
AUSTRIAN AIRLINES	2	AVEX AIR TRANSPORT (PTY)	1
BARAIR HAVA TASIMACILIK VE	1	BELAVIA	2
CARGO AIR Ltd.	3	AEGAN AIRLINES S.A	2
EGYPT AIR	1	ELITAVIA	1
EPSILON AVIATION S.A.	2	FLEET AIR INTERNATIONAL	2
FLY DUBAI	4	GERMAN AIRWAYS GMBH AND	1
HESTONA AIRLINES	1	I.J.M. INTERNATIONAL JET	1
JETFLY AIRLINE GMBH	2	KLASJET	1
TUTKISH AIRLINES-TURK HAVA	1		

Табела 3: SAFA инспекције

5.2 Инспекцијски надзор у области саобраћајне делатности

У току 2021.г. из области јавног авио-превоза реализовано је укупно (48) инспекција над (8) оператера, како је приказано у следећој табели према предмету инспекције:

Ред. Бр.	Предмет инспекције	Објекат инспекције	Број инспекција
1.	Организација и систем управљања	AIR SERBIA AIR PINLK BALKAN HELICOPTERS EAGLE EXORESS	1 1 1 1
2.	Инспекција спровођења обука летачког особља	AIR SERBIA AIR PINLK MPC AIR AIR POSH SKYBRIDGE	3 2 1 1 1
3.	Инспекција спровођења обука кабинског особља	/	/
4.	Инспекција записа са обављених обука и провера летачког особља	AIR SERBIA AIR PINLK AIR POSH SKYBRIDGE	3 2 1 1
5.	Инспекција записа са обављених обука и провера кабинског особља	AIR SERBIA	1
6.	Инспекција припреме лета	AIR SERBIA PRINCE AVIATION AIR PINLK BALKAN HELICOPTERS	1 1 1 1
7.	Инспекција на платформи	AIR SERBIA PRINCE AVIATION AIR PINLK MPC AIR AIR POSH SKYBRIDGE	4 2 3 1 1 1
8.	Инспекција записа и документације са лета	AIR SERBIA PRINCE AVIATION AIR PINLK BALKAN HELICOPTERS MPC AIR SKYBRIDGE	1 1 1 1 1 1
9.	Инспекција поступака летачке посаде током лета	AIR SERBIA AIR PINLK SKYBRIDGE	2 3 1
10.	Инспекција поступака кабинске посаде током лета	AIR SERBIA	3

Табела 4: Инспекције из области јавног авио превоза

Остале инспекције(20) из области саобраћајне делатности су дате у следећој табели:

Ред. Бр.	Предмет инспекције	Објекат инспекције	Број инспекција
1.	Инспекције организације и система управљања из области посебних делатности у ваздушном саобраћају за (6) оператера	STS AVIJACIJA SMATSA ILKAR AIR SERVICE VOJVODANSKA PRIVREDNA AVIJAC. JAT PRIVREDNA AVIJACIJA GAS AVIATION	1 1 1 1 1 1
2.	Некомерцијално летење сложеним моторним ваздухопловима	/	/
3.	Некомерцијално летење ваздухопловима који нису сложени моторни, а у вези са прегледом на платформи	LYZR LYBJ LYTS LYSD	3 4 1 1

Ред. Бр.	Предмет инспекције	Објекат инспекције	Број инспекција
		LYVA	1
		LYSU	1
		LYNS	1
		LYSM	1
4.	Инспекција над радом инструктора из области транспорта опасне робе		/

Табела 5: Инспекције из области посебних делатности у ваздушном саобраћају

Поднето је (9) захтева за покретање прекршајног поступка.

5.3 Инспекцијски надзор у области пловидбености

У области пловидбености се за надзор ваздухопловних субјеката примењује међународна регулатива (EASA/ICAO), која појам надзора дефинише као континуирани, а који се састоји од различитих врста провера (редовне, ванредне, зоналне итд), као дела система проактивног праћења усклађености са захтевима регулативе и њене примене у пракси. На основу наведеног се инспекција, сходно одредбама ЗИН, може компатибилно спровести само као ванредна по догађају или као превентивна на основу анализе ризика у вези са ваздухопловним субјектима.

У извештајном периоду спроведена су (4) ванредна инспекцијска надзора:

- 1) Gas Aviation (40-HCG)- (1);
- 2) АМО (PC 145) Gas Aviation – (2);
- 3) АМО (PC 145) ЈАТ Техника – (1);

У 2021.г. реализоване су (4) ванредне инспекције на основу пријаве догађаја.

5.4 Инспекцијски надзор ваздухопловног особља

Током 2021.г. извршене су (52) инспекције и то:

Ред. Бр.	Објекат инспекције	Предмет инспекције	Бр. Инспекција
1.	Редовне инспекције		
1.1.	ВР(2х), ББ,НИ,РА, АС, ГЈ	Рад овлашћених испитивача	7
1.2.	Pipistrel -SRB, АК Зрењанин, Центар за обуку пилота Михајло Живић, АК Наша крила-Параћин, Нови Сад	ДТО организације	5
2.	Ванредне инспекције		
2.1.	АК Иван Сарић, ваздухопловна манифестација, АТО Хелимастер (х2)	Летачке активности	4
2.2.	ГЈ,ДТ, ЈБ(2Х), ГК, ГГ(2х),ВБ, ДБ(2х), МВ,СК	Рад овлашћених испитивача	12
2.3.	АТО Prince Aviation (х3), АТО ХЈ МУП РС(х6), LINX Aviation (х3), АТО Pegaz Pilot Academy (х3), LYSM, АТО Ваздухопловна академија, АТО Иван Сарић (х3)	Спровођење обуке	20

Табела 6: Инспекције из области ваздухопловног особља

У области ваздухопловног особља спроведено (4) инспекција по пријавама догађаја и анонимним пријавама и није било поднето поднетих пријава за покретање прекршајног поступка у извештајном периоду.

Урађена ревизија контролних листа које се користе у инспекцијском надзору, ново издање је ступило на снагу 11.06.2021.г.

5.5 Инспекцијски надзор у области ваздухопловне медицине

Из области ваздухопловне медицине, ДЦВ спроводи инспекцијски надзор над радом овлашћених лекара (АМЕС), ваздухопловно медицинског центра (АеМС) као и обезбеђивања на аеродрому. Спроведени инспекцијски надзори приказани су у следећој табели.

Предмет инспекције	Број инспекција	Предмет инспекције	Број инспекција
Ваздухопловно медицински центар	1	Медицинско обезбеђење на аеродрому	2
Овлашћени лекари	5		

Табела 7: Инспекције из области ваздухопловне медицине

Спроведен континуиран надзор над радом овлашћених лекара путем СОМРС система.

5.6 Инспекцијски надзор у области заштите права путника

Директорат обавља надзор из области заштите права путника код ускраћивања укрцавања, отказивања и кашњења летова, редовности саобраћаја и доступности авио карата. У извештајном периоду, спроведено је укупно (15) инспекција, и то над:

Ред. Бр.	Објекат инспекције	Предмет инспекције	Бр. Инспекција
1.	Редовне инспекције		8
1.1.	- Belgrade Airport д.о.о.-Аеродром Никола Тесла	- Заштита права путника и особа са инвалидитетом и смањеном покретљивошћу /COVID 19 протоколи	1
1.2.	- Aeroflot	- Заштита права путника и особа са инвалидитетом и смањеном покретљивошћу /COVID 19 протоколи - Редовност саобраћаја и доступност	2
1.3.	- Air Serbia	- Заштита права путника и особа са инвалидитетом и смањеном покретљивошћу /COVID 19 протоколи - Редовност саобраћаја и доступност	2
1.4.	- Turkish Airlines (представништво: Turk Hava Yollari а.о. Београд)	- Заштита права путника и особа са инвалидитетом и смањеном покретљивошћу /COVID 19 протоколи	1
1.5.	- TO Montenegro	- Заштита права путника и особа са инвалидитетом и смањеном покретљивошћу /COVID 19 протоколи	1
1.6.	- Представништво Qatar Airways, Београд	- Заштита права путника и особа са инвалидитетом и смањеном покретљивошћу /COVID 19 протоколи	1
2.	Ванредне инспекције		5
2.1.	- LLC NordWind	По пријави догађаја	1
2.2.	- Belgrade Airport д.о.о	По пријави догађаја	2
2.3.	- Belgrade Airport д.о.о	Обилазак путничког коридора на аеродрому Београд – процедуре укрцавања путника, поштовање мера у време пандемије (по пријави)	1

2.4.	- Fly Dubai	Заштита права путника и особа са инвалидитетом и смањеном покретљивошћу /COVID 19 протоколи	1
3.	Контроле инспекције		2
3.1.	- TO Montenegro - Trans Avia	Контрола спровођења наложених мера	2

Табела 8: Инспекцијски надзор из области заштите права путника

У току вршења инспекцијског надзора уочено је (7) неусклађености и субјектима је дат одређени рок да ускладе своје пословање у складу са Законом. Од (7) наложених мера до дана израде овог извештаја од стране субјеката је извршило усклађивање за (6) мера, док рок за примену (1) мере истиче у току 2022.г.

Такође, у складу са ЗИН-ом реализовано је (7) саветодавних посета превозиоцима (Montenegro Airlines, Qatar Airways, Fly Dubai, Aeroflot, Turkish Airlines (представништво Turk Hava Yollari а.о. Београд), Oki Air, Al Italia) и (1) саветодавна посета аеродрому - Belgrade Airport д.о.о.

5.7 Инспекцијски надзор у области ваздушне пловидбе

У области ваздушне пловидбе у току 2021.г, извршено је (85) инспекција, и то:

Ред. бр.	Предмет инспекције	Број инспекција	Број прекршајних пријава
1.	Инспекцијски надзор у домену АТМ, АТСО, МЕТ и АИС	43	0
1.1.	Спровођење инспекцијског надзора Центра за обуку (АТСО+МЕТ)	4	0
1.2.	Спровођење инспекцијског надзора провера стручности за стицање овлашћења и обука у оперативним јединицама КЛ (АТСО)	11	0
1.3.	Укупно редовних инспекција у домену АТСО	13	
1.4.	Укупно ванредних инспекција у домену АТСО	1	
1.5.	Измене сертификата организација за обуку КЛ сходно променама које имају утицаја на сертификат (АТСО)	1	0
1.6.	Спровођење редовног инспекцијског надзора пружаоца услуга у ваздушној пловидби на локацијама (АТS/МЕТ/АИС):	1. АКЛ Београд	0
		2. АКЛ Батајница	
		3. АКЛ Ниш	
		4. АКЛ Краљево	
		5. АКЛ Вршац	
		6. АКЛ Поникве	
		7. ЦКЛ/ТКЛ Београд	
1.7.	Спровођење ванредног инспекцијског надзора пружаоца услуга у ваздушној пловидби по пријављеном догађају (АТS)	8	
1.8.	Спровођење инспекцијског надзора служби РХМЗ (МЕТ)	1	0
2.	Инспекцијски надзор из области CNS	40	0
2.1.	Спровођење инспекцијског надзора: 1. Предајни центар Београд 2. Пријемни центар Београд 3. ЗРНС СЕВЕР: 4. NDB Панчево, NDB Инђија, NDB Петроварадин	2	0

Ред. бр.	Предмет инспекције	Број инспекција	Број прекршајних пријава
2.2.	Спровођење инспекцијског надзора: 1. ЗРНС ЈУГ-1: VOR/DME Топола, NDB Топола, NDB Пожаревац, NDB Јајинци 2. ЗРНС ЈУГ-2: VOR/DME Ваљево, NDB Ваљево, NDB Обреновац, OM-30 Макиш 3. ЗРНС ЗАПАД: VOR/DME Ср. Митровица, NDB Ср. Митровица, NDB Крњешевци, OM-12 Угриновци 4. ЗРНС АКЛ Батајница: ILS-12, Предајни центар, Пријемни центар, NDB Пазова, NDB Батајница	15	0
2.3.	Спровођење инспекцијског надзора: 1. ЗРНС БЕОГРАД: ILS-12, ILS-30, DVOR/DME BGD 2. Електроенергетски систем АКЛ Батајница	3	0
2.4.	1. Спровођење инспекцијског надзора ТКЦ Копаоник: Предајни центар, Пријемни центар 2. Електроенергетски систем ТКЦ Копаоник	4	0
2.5.	Спровођење инспекцијског надзора Радарских станица: 1. РС Муртеница са радио-релејним линком, 2. РС Ковиона са Радио-релејним линковима, 3. Електроенергетски систем РС Ковиона, 4. РС Кошевац са Предајним и Пријемним центром, 5. Електроенергетски систем РС Кошевац.	9	0
2.6.	Спровођење инспекцијског надзора: 1. ЗРНС АКЛ Краљево: Предајни и Пријемни центар, NDB Адрани, NDB Витановац, NDB Брђани, 2. Електроенергетски систем АКЛ Краљево, 3. ТКЦ Рудник: Предајни центар, Пријемни центар, Радио-Релејни линкови 4. Електроенергетски систем ТКЦ Рудник.	6	0
2.7.	1. Спровођење инспекцијског надзора CNS Центар за обуку, 2. Надзор спровођења испита ВТО КЛ у центру за обуку	1	0
3.	Контролни инспекцијски надзор у циљу верификације испуњености корективних мера (ANS) * обе су биле АТСО	2	0
4.	Спровођење ванредних инспекцијских надзора по представи правног или физичког лица, одн. предузетника или по процени ризика (а које нису инспекције по догађају или инспекције испита)	0	0

Табела 9: Инспекцијски надзор из области ваздушне пловидбе

5.8 Инспекцијски надзор у области аеродрома

Током 2021.г. извршена су (72) инспекцијских надзора у области аеродрома, од тога су (62) редовне инспекције (р) и (10) ванредних инспекција (в) и то:

Ред. бр.	Објект инспекције	Предмет инспекције	Број инспекција
1.	- Belgrade Airport, аеродром „Никола Тесла“ Београд (р) - Аеродроми Србије, аеродром „Константин Велики“ Ниш (р) - Аеродроми Србије, аеродром „Морава“ Краљево (р)	Спровођење инспекцијског надзора површина за кретање ваздухоплова на аеродрому – зимски услови	3
2.	- Belgrade Airport, аеродром „Никола Тесла“ Београд (2р) - Аеродроми Србије, аеродром „Константин Велики“ Ниш (2р)	Спровођење инспекцијског надзора површина за кретање ваздухоплова на аеродрому – стање површина	5

Ред. бр.	Објекат инспекције	Предмет инспекције	Број инспекција
	- Аеродроми Србије, аеродром „Морава“ Краљево (р)		
3.	- Belgrade Airport, аеродром „Никола Тесла“ Београд (2р) - Аеродроми Србије, аеродром „Константин Велики“ Ниш (2р) - Аеродроми Србије, аеродром „Морава“ Краљево (р)	Спровођење инспекцијског надзора површина за кретање ваздухоплова на аеродрому – ознаке	5
4.	- Belgrade Airport, аеродром „Никола Тесла“ Београд (р)	Спровођење инспекцијског надзора авиомостова и система за навођење авиона на паркинг позицију	1
5.	- Belgrade Airport, аеродром „Никола Тесла“ Београд (р,в) - Аеродроми Србије, аеродром „Константин Велики“ Ниш(р) - Аеродроми Србије, аеродром „Морава“ Краљево(р)	Спровођење инспекцијског надзора над препрекама на подручју и ван подручја аеродрома	4
6.	- Belgrade Airport, аеродром „Никола Тесла“ Београд (2р,в) - Аеродроми Србије, аеродром „Константин Велики“ Ниш (2р,в) - Аеродроми Србије, аеродром „Морава“ Краљево (р) - Ваздухопловна академија, аеродром „Вршац“ (р)	Спровођење инспекцијског надзора електроенергетских система и опреме на аеродрому	7
7.	- Belgrade Airport, аеродром „Никола Тесла“ Београд (2р) - Аеродроми Србије, аеродром „Константин Велики“ Ниш (2р,в) - Аеродроми Србије, аеродром „Морава“ Краљево (р) - Ваздухопловна академија, аеродром „Вршац“ (р)	Спровођење инспекцијског надзора система светлосног обележавања	8
8.	- Aerodrom Katering (р) - Jat Tehnika (р) - Belgrade Airport, аеродром „Никола Тесла“ Београд (р,4в) - Аеродроми Србије, аеродром „Константин Велики“ Ниш (р) - Air Serbia Catering (р) - Аеродроми Србије, аеродром „Морава“ Краљево (р) - Euro Jet (р) - Interšped B (р)	Спровођење инспекцијског надзора пружаоца услуга земаљског опслуживања	12
9.	- Belgrade Airport, аеродром „Никола Тесла“ Београд (р) - Аеродроми Србије, аеродром „Константин Велики“ Ниш	Спровођење инспекцијског надзора оператора аеродрома и пружаоца услуга земаљског опслуживања у транспорту опасног терета	2
10.	- Аеродроми Србије, аеродром „Морава“ Краљево (р)	Спровођење инспекцијског надзора спасилачко-ватрогасне службе на аеродрому са сертификатом	1
11.	- Belgrade Airport, аеродром „Никола Тесла“ Београд (р) - Аеродроми Србије, аеродром „Константин Велики“ Ниш (р)	Спровођење инспекцијског надзора службе хитне медицинске помоћи и медицинског обезбеђења	2
12.	- Belgrade Airport, аеродром „Никола Тесла“ Београд (2р) - Аеродроми Србије, аеродром „Константин Велики“ Ниш (2р)	Спровођење инспекцијског надзора осматрања и растеривања птица и животиња	5

Ред. бр.	Објекат инспекције	Предмет инспекције	Број инспекција
	- Аеродроми Србије, аеродром „Морава“ Краљево (р)		
13.	Аеродроми: Блаце(р) , Прањани (р), Туприја(р), Бочар (р), Поникве (р) , Костолац (р), Равни Гај(р), Крушевац (в) Хелидроми: КБЦ Ниш(р, в), Циклонизација (р), Мокра Гора (р) , Пожега(р), Љубиш(р), Вршац (р)	Спровођење инспекцијског надзора на аеродромима/хелидромима са дозволом/сагласношћу за коришћење	15
14.	- Belgrade Airport, аеродром „Никола Тесла“ Београд (2р)	Спровођење инспекцијског надзора рада аеродрома у условима смањене видљивости	2

Табела 10: Инспекцијски надзор из области аеродрома

5.9 Инспекцијски надзор у области обезбеђивања у ваздухопловству

Током 2021.г. у области обезбеђивања у ваздухопловству извршено је укупно (69) инспекција од чега (57) редовних инспекција, (5) ванредних инспекција и (7) контролних инспекција. Преглед реализованих инспекција је дат у следећој табели:

Ред. бр.	Објекат инспекције	Предмет инспекције	Број инспекција	
1.	Редовне инспекције		57	
1.1.	Belgrade Airport д.о.о. Београд	Захтеви при планирању аеродрома	1	
1.2.		Контрола приступа	1	
1.3.		Надгледање, патроле и остале врсте физичке контроле	1	
1.4.		Преглед обезбеђивања лица која нису путници и ствари које она носе са собом	1	
1.5.		Преглед возила	1	
1.6.		Преглед обезбеђивања путника и ручног пртљага	1	
1.7.		Заштита путника и ручног пртљага	1	
1.8.		Потенцијално проблематични путници	1	
1.9.		Залихе намењене потрошњи на аеродрому	1	
1.10.		Електронске претње, обезбеђивање критичних објеката, инфраструктуре и ситета	1	
1.11.		Преглед обезбеђивања предатог пртљага	1	
1.12.		Заштита предатог пртљага	1	
1.13.		Упаривање путника и пртљага	1	
1.14.		Преглед обезбеђивања и контроле обезбеђивања робе и поште	1	
1.15.		Заштита робе и поште	1	
1.16.		„Аеродроми Србије“-д.о.о. Ниш /аеродром „Константин Велики“ Ниш	Преглед обезбеђивања путника и ручног пртљага	1
1.17.			Заштита путника и ручног пртљага	1
1.18.			Потенцијално проблематични путници	1
1.19.			Заштита предатог пртљага	1
1.20.			Контрола приступа	1
1.21.			Преглед возила	1
1.22.			Надгледање, патроле и остале врсте физичке контроле	1
1.23.			Преглед обезбеђивања предатог пртљага	1
1.24.			Упаривање путника и предатог пртљага	1
1.25.			Преглед обезбеђивања путника и ручног пртљага	1
1.26.		„Аеродроми Србије“-д.о.о. Ниш/аеродром “Морава“Краљево	Заштита путника и ручног пртљага	1
1.27.			Потенцијално проблематични путници	1
1.28.			Преглед обезбеђивања предатог пртљага	1
1.29.			Заштита предатог пртљага	1
1.30.			Контрола приступа	1
1.31.			Надгледање, патроле и остале врсте физичке контроле	1
1.32.	Аеродром „Поникве“ Ужице	Примена алтернативних мера обезбеђивања	1	

Ред. бр.	Објекат инспекције	Предмет инспекције	Број инспекција
1.33.	Wizz Air	Претполетни преглед обезбеђивања ваздухоплова на АНТ	1
1.34.		Претполетни преглед обезбеђивања ваздухоплова на аеродрому „Константин Велики“ у Нишу	1
1.35.		Заштита ваздухоплова на АНТ	1
1.36.		Заштита ваздухоплова на аеродрому „Константин Велики“ у Нишу	1
1.37.	Pegasus Airlines	Претполетни преглед обезбеђивања ваздухоплова на АНТ	1
1.38.		Заштита ваздухоплова на АНТ	1
1.39.	Lufthanza	Претполетни преглед обезбеђивања ваздухоплова на АНТ	1
1.40.		Заштита ваздухоплова на АНТ	1
1.41.	Air Serbia	Претполетни преглед обезбеђивања ваздухоплова на АНТ	1
1.42.		Заштита ваздухоплова на АНТ	1
1.43.	Montenegro Airlines	Претполетни преглед обезбеђивања ваздухоплова на АНТ	1
1.44.		Заштита ваздухоплова на АНТ	1
1.45.	Air Cairo	Претполетни преглед обезбеђивања ваздухоплова на АНТ	1
1.46.		Заштита ваздухоплова на АНТ	1
1.47.	Fly Dubai	Претполетни преглед обезбеђивања ваздухоплова на АНТ	1
1.48.		Заштита ваздухоплова на АНТ	1
1.49.	Quatar Airways	Претполетни преглед обезбеђивања ваздухоплова на АНТ	1
1.50.		Заштита ваздухоплова на АНТ	1
1.51.	SMATSA	Провера усклађености рада са прописима у области обезбеђивања	1
1.52.	DHL International	Преглед обезбеђивања и контроле обезбеђивања робе и поште	1
1.53.		Заштита робе и поште	1
1.54.	Aeroflot	Претполетни преглед обезбеђивања ваздухоплова на АНТ	1
1.55.		Заштита ваздухоплова на АНТ	1
1.56.	Wind rose	Претполетни преглед обезбеђивања ваздухоплова на АНТ	1
1.57.		Заштита ваздухоплова на АНТ	1
2.	Контролне инспекције		7
2.1.	Belgrade Airport“ д.о.о. Београд	Преглед обезбеђивања лица која нису путници и ствари које она носе са собом	1
2.2.		Преглед возила	1
2.3.		Заштита путника и ручног пртљага	2
2.4.		Преглед обезбеђивања предатог пртљага	1
2.5.		Преглед обезбеђивања робе и поште	1
2.6.	„Аеродроми Србије“-д.о.о. Ниш /аеродром „Константин Велики“ Ниш	Контролна инспекција по пријави догађаја	1
3.	Ванредне инспекције		5
3.1.	Физичко лице Петков Иван	инспекцијски надзор одузимања сертификата особља прегледа обезбеђивања	1
3.2.	Intereuropa	Одузимање статуса регулисани агент	1
3.3.	Belgrade Airport“ д.о.о. Београд	Заштита путника и ручног пртљага	1
3.4.	д.о.о. Београд	Обука особља обезбеђивања	1
3.5.	„Аеродроми Србије“- д.о.о. Ниш /аеродром „Константин Велики“ Ниш	Пријава догађаја који се односи на недозвољено снимање и постављање на друштвене мреже	1

Табела 11: Инспекцијски надзор у области обезбеђивања у ваздухопловству

У поступку горе наведених инспекција издато је:

- 1) (11) налога за отклањање неусаглашености; до дана израде овог извештаја није затворено (0) налаза (није истекао рок за отклањање неусаглашености);
- 2) (4) препоруке за побољшање процедура рада;
- 3) (3) мандатне казне.

Урађена ревизија контролних листа које се користе у инспекцијском надзору AVSEC и које су објављене на интернет презентацији ДЦВ.

5.10 Инспекцијски надзор у области трагања и спасавања

У току 2021.г. извршено су (3) инспекције над ваздухопловним субјектима који учествују у систему трагања и спасавања у складу са овлашћењима из ЗВС и ЗИН и то над: *Belgrade Airport* доо, Аеродроми Србије д.о.о (аеродром Константин Велики Ниш) и SMATSA доо.

6. Тест мера обезбеђивања у ваздухопловству

У складу са захтевима из Националног програма за обезбеђивање у ваздухопловству и Програма за контролу квалитета мера обезбеђивања у ваздухопловству било је планирано да се реализују тестови мера обезбеђивања и испитивања обезбеђивања у току 2021.г. на аеродрому „Никола Тесла“ Београд и аеродрому „Константин Велики“ Ниш.

Током 2021.г. у области обезбеђивања у ваздухопловству није извршен ниједан планирани тест мера обезбеђивања у ваздухопловству из следећег разлога: тестови се спроводе у сарадњи са МУП-Дирекција полиције. Због заражавања *Covid-19* ваздухопловних инспектора и полицијских службеника који су овлашћени за учешће у тесту, као и због епидемиолошких ограничења током 2021.г. није било могуће организовати спровођење тестова на адекватан начин. На немогућност организовања и спровођења тестова осим наведеног, утицао је и значајан пад броја путника и број авио-операција, обзиром да је за квалитетно планирање и спровођење тестова неопходан репрезентативни узорак.

7. Основне провере

Основном провером испитује се, у складу са чланом 244. став 3. ЗВС, испитује да ли објекат провере испуњава услове за стицање дозволе или другог појединачног правног акта. Даље у тексту је дат преглед основних провера извршених у току извештајног периода, по областима пословања.

7.1 Основне провере у области пловидбености

Реализовано је (50) основних провера из области пловидбености и то:

Ред. Бр.	Основна провера испуњености услова за:	Број провера
1.	Основни преглед дрoнова	3
2.	Основни преглед хеликоптера	4
3.	Основни преглед ултралакxих ваздухоплова	5
4.	Основни преглед авиона	19
5.	Основи преглед jедрилице	9
6.	Основи преглед змаја	7
7.	Утврђивање типа ваздухопловног производа	2
8.	АМО организација	0
9.	САМО организација	1
10.	DOA организација	0
11.	POA организација	0
12.	MTO организација	0

Табела 12: Основне провере у области пловидбености

7.2 Основне провере у вези са ваздухопловним особљем

У току 2021.г. извршено су (2) основне провере АТО центра за обуку пилота параглајдера и то:

Ред. Бр.	Објекат провере	Основна провера испуњености услова за:	Број провера
1.	АТО центри за обуку пилота		
1.1.	Екстремни спортови Ариље	Основна провера организације у циљу стицања Потврде о праву на обучавање пилота параглајдера	1
1.2.	АК Иван Сарић	Основна провера организације у циљу стицања Потврде о праву на обучавање пилота параглајдера	1

Табела 13: Основна провера у области ваздухопловног особља

Такође, вршено је ажурирање контролних листа за одит.

7.3 Основне провере у области аеродрома

У извештајном периоду извршено су (4) основне провере у области аеродрома и то:

Ред. Бр.	Објекат провере	Основна провера испуњености услова за:	Број провера
1.	Аеродром Вршац,	Пренос дозволе за коришћење аеродрома	1
2.	Air Pink, Flystar aviation services д.о.о.,	Издавање/проширење дозволе за пружање услуга земаљског опслуживања или самоопслуживања	3

Табела 14: Основна провера у области аеродрома

7.4 Основне провере у области обезбеђивања у ваздухопловству

У току 2021.г. реализовано је (6) основних провера и то:

Ред. Бр.	Објекат провере	Основна провера испуњености услова за:	Број провера
1.	„CARGO Agent Navigator“ д.о.о. Београд	за продужење статуса регулисани агент	1
2.	ПД „Аеродром Кетеринг“ Београд	продужење статуса регулисани снабдевача залиха намењених потрошњи током лета	1
3.	Центра за обуку ваздухопловног особља „Belgrade Airport“ д.о.о. Београд	издавање потврде о праву на обучавање ваздухопловног особља у области обезбеђивања у ваздухопловству	1
4.	Belgrade Airport“ д.о.о. Београд	контролна провера у циљу испуњења корективних мера утврђених током свеобухватне провере 2020. г.	1
5.	"Аеродроми Србије"-д.о.о. Ниш /аеродром „Константин Велики“ Ниш	контролна провера у циљу испуњења корективних мера утврђених током свеобухватне провере 2020. г.	1
6.	"Securitas Services" д.о.о. Београд	Провера испуњености услова за издавање дозволе за обављање контроле приступа и прегледа обезбеђивања на аеродрому	1

Табела 15: Основни преглед у области обезбеђивања у ваздухопловству

8. Периодичне провере

Периодична провера се, у складу са чланом 244. став 4. ЗВС, обавља док дозвола или други појединачни правни акт важи. У току 2021.г. спроведене су следеће периодичне провере приказане по областима пословања:

8.1 Периодичне провере у области саобраћајне делатности

У области саобраћајне делатности реализовано је укупно (31) периодична провера, и то:

Објект провере	Број провера	Објект провере	Број провера
Јавни авио-превоз			
AIR SERBIA	4	BALKAN HELICOPTERS	2
PRINCE AVIATION	2	AIR POSH	3

AIR PINK	3	SKYBRIDGE	2
MPC AIR	4	EAGLE EXPRESS	0
Посебне делатности у ваздушном саобраћају			
JAT PRIVREDNA AVIJACIJA	1	SMATSA	1
VOJVOĐANSKA PRIVREDNA AVIJACIJA	1	GEO INFO STRATEGIES	1
Провера услова за важење оперативне дозволе			
AIR SERBIA	1	MPC AIR	1
PRINCE AVIATION	1	BALKAN HELICOPTERS	1
AIR PINK	1	SKYBRIDGE	1
AIR POSH	1		

Табела 16: Периодичне провере у области саобраћајне делатности

У току је спровођење периодичне провере оператора *SANI EKO VITS*, који обавља посебне делатности у ваздушном саобраћају и некомерцијално летење сложеним моторним ваздухопловом.

8.2 Периодичне провере у области пловидбености

У току 2021.г. реализовано је (215) периодичних провера из области пловидбености извршених и то:

Ред. Бр.	Предмет провере	Број провера
1.	Периодични преглед ултралиних ваздухоплова ради утврђивања пловидбености	24
2.	Периодични преглед авиона ради утврђивања пловидбености	107
3.	Периодични преглед хеликоптера ради утврђивања пловидбености	22
4.	Периодични преглед једрилица ради утврђивања пловидбености	7
5.	Периодични преглед змајева ради утврђивања пловидбености	10
6.	Периодични преглед балона ради утврђивања пловидбености	1
7.	Периодични преглед жироплана ради утврђивања пловидбености	4
8.	Провера програма за праћење континуалне пловидбености ваздухоплова (<i>ACAM</i>)- (<i>Air Serbia</i>)	1
9.	Уређаји за симулирање летења (<i>FSTD</i>) – (<i>Linx Aviation, Prince Aviation</i>)	2
10.	Организација за одржавање ваздухоплова по Делу 145 (<i>AMO</i>) (<i>Linx Aviation, Air Pink, Ваздухопловна академија, JAT Техника, Air Serbia, Gas Aviation, Авио служба Владе, ВЗ Мома Станојловић</i>)	8
11.	Организација за одржавање ваздухоплова по Делу М, Одељак Ф (<i>AMO</i>)- (<i>Ciklonizacija, JAT Привредна авијација, Pipistrel-SRB, Helivision, Аеродром Ечка</i>),	5
12.	Организација за производњу ваздухоплова (<i>POA</i>) – (<i>SKY, Evrokomerc</i>)	2
13.	Организација за пројектовање ваздухоплова (<i>DOA</i>)- (<i>ТОС, Војнотехнички институт</i>)	2
14.	Организација за одржавање ваздухоплова по <i>EASA</i> Делу 145 (<i>EASA ACCR</i>) – (<i>Air Serbia, SMATSA, JAT Техника, Prince Aviation</i>)	4
15.	Организација за обезбеђивање континуиране пловидбености ваздухоплова по Делу М, Одељак Г (<i>CAMO</i>)- (<i>Linx Aviation, Sky Bridge, Air Pink, Eagle Express, ВЗ Мома Станојловић, Air Serbia, Balkan Helicopters, SMATSA, Аеродром Ечка, Војвођанска привредна авијација, Авио служба Владе, Air Pink, Air Posh, XJ МУП РС, Pipistrel-SRB</i>)	15
16.	Организација за обуку ваздухопловног особља-механичари по Делу 147 (<i>MTO</i>) (<i>Prince Aviation</i>)	1

Табела 17: Периодичне провере у области пловидбености

8.3 Периодичне провере у области ваздухопловног особља

Током 2021.г. извршено је (20) периодичних провера центара за обуку и то:

Ред. Бр.	Предмет провере	Број провера
1.	АТО Центри за обуку пилота авиона и хеликоптера: АК Иван Сарић (2), Хелимастер (1), AIR Pink (1), КВК Соко (1), ХЈ МУП РС (1), Nikita Aviaiton (1), Flight (1), Tedi Aviation (1), AIR Serbia (1), Pegaz Pilot Academy (1) COP Сирџа (ултралаки (1), (ТО кабинско особље) Air Serbia (1), АТО параглајдери Иван Сарић (1)	14
2.	Уређај за симулирање летења FSTD II: Prince Aviation (3), SMATSA(2), Ваздухопловна академија (1)	6

Табела 18: Периодичне провере у области ваздухопловног особља

8.4 Периодичне провере у области ваздухопловне медицине

У извештајном периоду извршено су (3) периодичне провере и то:

Ред. Бр.	Предмет провере	Број провера
1.	Овлашћени лекари	3
2.	Ваздухопловно медицински центар	1

Табела 19: Периодичне провере у области ваздухопловне медицине

8.5 Периодичне провере у области ваздушне пловидбе

У току 2021.г. спроведено је (14) периодичних провера и то:

Ред. бр	Објект провере	Број провера	Ред. бр	Објект провере	Број провера
Периодичне провере у домену: АТМ, АТСО, МЕТ и АИС		10	Периодичне провере из области CNS		4
1.	Периодичне провере пружаоца АТМ, МЕТ и АИС услуга (SMATSA доо) на следећим локацијама: 1. ЦКЛ Београд (2), 2. АКЛ Ниш (1), 3. АКЛ Краљево (1), 4. АКЛ Батајница (1).	5	1.	Периодичне провере пружалаца услуга: 1. ЦКЛ Београд (2), 2. АКЛ Ниш (1),	3
2.	Периодична провера АСМ и АТФМ	1	2.	Периодична провера центра за обуку CNS	1
3.	Периодична провера центра за обуку (АТСО)	0			
4.	Периодична провера јединице КЛ (АТСО): 1. ЦКЛ Београд, 2. АКЛ Ниш, 3. АКЛ Београд	3			
5.	Периодична провера центра за обуку КЛ и ВТО КЛ	1			
6.	Провера симулатора (АТСО) *ова активност се више не спроводи	0*			

Табела 20: Периодичне провере из области ваздушне пловидбе

8.6 Периодичне провере у области аеродрома

У извештајном периоду реализовано је (10) периодичних провера из области аеродрома и то:

Ред. бр.	Предмет провере	Објект провере	Број провера
1.	Периодична провера оператера аеродрома са сертификатом/дозволом за коришћење аеродрома	1. Аеродром „Параћин“ 2. Аеродром „Бреге“ 3. Аеродром „Сремска Митровица“	6

Ред. бр.	Предмет провере	Објекат провере	Број провера
		4. Аеродром „Суботица“ 5. Аеродром „Никола Тесла“ 6. Аеродром „Константин Велики“	
2.	Периодична провера пружалаца услуга земаљског опслуживања	1. NIS 2. Intereuropa 3. Oki Air 4. Fly Star	4

Табела 21: Периодичне провере из области аеродрома

8.7 Периодичне провере у области трагања и спасавања

У току извештајног периода Сектор за трагање и спасавање је реализовао (6) периодичних провера и то:

Ред. Бр.	Предмет провере	Објекат провере	Број провера
1.	Периодична провера пружаоца услуга трагања за ваздухопловом и спасавања лица у цивилном ваздухопловству РС	XJ МУП РС	1
2.	Периодична провера пружаоца услуга трагања за ваздухопловом и спасавања лица у цивилном ваздухопловству РС	Војска Србије (у Нишу (119. МХЕ), Краљеву (714 ПХЕ) и ВМА)	3
3.	Периодична провера пружаоца услуга трагања за ваздухопловом и спасавања лица у цивилном ваздухопловству РС	ЦКС	1
4.	Периодична провера пружаоца услуга трагања за ваздухопловом и спасавања лица у цивилном ваздухопловству РС	ГСС	1

Табела 22: Периодичне провере из области трагања и спасавања

9. Остали управни послови на основу поверених јавних овлашћења

Преглед послова надзора и провера, даље у тексту су дати и остали управни послови реализовани у току 2021.г. према областима пословања Директората:

9.1 Послови надзора над спровођењем корективних мера

У току 2021. г. Спроведене су следеће провере у циљу провере испуњености примене корективних мера по претходно спроведеним поступцима код редовног или ванредног инспекцијског надзора одн. Основних / периодичних провера:

Ред. Бр.	Предмет надзора	Објекат надзора	Број провера
1.	PEL		5
1.1.	мере DTO	1) Центар за обуку пилота Михајло Живић 2) АК Наша крила 3) Нови Сад	3
1.2.	мере АТО	1) СОР Сурпија 2) АК Иван Сарић	2
2.	ANS		3
2.1.	мере код периодичних провера SMATSA CO ANS особља	SMATSA доо	2
2.2.	мере код периодичних провера SMATSA -OJ	SMATSA доо	1
3.	ADR		

Ред. Бр.	Предмет надзора	Објекат надзора	Број провера
3.1.	АДР Мере	Надзор над спровођењем корективних мера по претходно спроведеним поступцима код редовног или ванредног инспекцијског надзора одн. основних/ периодичних провера	око 30 поступака
4.	AVSEC		7
4.1.	Мере код основних /периодичних провера	1. <i>Belgrade Airport</i> – свеобухватна провера обављена током 2020. г. ² 2. „Аеродроми Србије-аеродром Константин Велики“Ниш – свеобухватна провера обављена током 2020. г.	2
4.2.	Мере код редовних/ванредних инспекција	1. спровођење контролног инспекцијског надзора "Pegasus Airlines" у вези са претполетним прегледом обезбеђивања ваздухоплова 2. Спровођење контролног инспекцијског надзора <i>Air SERBIA</i> у вези са прегледом обезбеђивања чланова посада 3. спровођење контролног инспекцијског надзора <i>Belgrade Airport</i> у вези са прегледом обезбеђивања возила 4. спровођење контролног инспекцијског надзора <i>Belgrade Airport</i> у вези са прегледом лица која нису путници 5. контролни инспекцијски надзор <i>Belgrade Airport</i> у погледу заштите путника и ручног пртљага на АНТ	5
5.	SAR		6
5.1.	SAR мере	1. МО 1.1. Војска Србије у Нишу 1.2. ВМА 1.3. Војска Србије у Краљеву 2. МУП-ХЈ МУП 3. ЦКС 4. ГСС	6

Табела 23: Надзор над спровођењем корективних мера

9.2 Послови надзора над променама у функционалном систему

У току 2021. г. Реализоване су и активности надзора над променама у функционалном систему, како је дато у следећој табели:

Ред. Бр.	Предмет надзора	Објекат надзора	Број провера
1	OPS		407
1.1	Промене у функционалном систему оператора који обавља јавни авио-превоз за које се захтева претходно одобрење	AIR SERBIA AIR PINK AIR POSH PRINCE AVIATION MPC AIR SKYBRIDGE EAGLE EXPRESS BALKAN HELICOPTERS	48 15 3 2 6 13 1 6
1.2	Промене у функционалном систему оператора који обавља посебне делатности у ваздушном саобраћају за које се захтева претходно одобравање	STS AVIJACIJA JUGOSERVIS GEOGIS	15 1 1

² Иницијалне свеобухватне провере су биле 2020.г.током тих провера дати су налази на основу којих су субјекти провере изразили корективне мере које су биле предмет контролне провере (*follow up audit*) у 2021.г.

Ред. Бр.	Предмет надзора	Објекат надзора	Број провера
1.3	Промене у функционалном систему оператора који обавља некомерцијално летење сложеним моторним ваздухопловом за које се захтева претходно одобравање	АВИО СЛУЖБА ВЛАДЕ	6
1.4	Промене у функционалном систему оператора који обавља јавни авио-превоз, које не подлежу одобравању	AIR SERBIA AIR PINK AIR POSH PRINCE AVIATION MPC AIR SKYBRIDGE BALKAN HELICOPTERS	100 8 1 12 3 18 1
1.5	Промене у функционалном систему оператора који обавља посебне делатности у ваздушном саобраћају, које не подлежу одобравању	STS АВИЈАЦИЈА SMATSA SANI EKO VITA GAS AVIATION JAT PRIVREDNA VOJVODANSKA PRIVRED	4 1 1 2 1 1
1.6	Промене у функционалном систему оператора који обавља некомерцијално летење сложеним моторним ваздухопловом, које не подлежу одобравању	АВИО СЛУЖБА ВЛАДЕ	2
2	PEL		21
2.1	Промене које захтевају претходно одобрење	1. АТО Пегаз 2. АТО Avis 1. АТО Air Serbia 3. АТО SMATSA Aviation Academy 4. АТО Eagle Express 5. АТО АК Трстеник 6. АТО Nikita Aviation 7. ТО/СС PEP 8. АТО HJ MUP 9. АТО Helimaster 10. АТО Eagle Express 11. АТО Arhistratig 12. АТО Ваздухопловна академија 13. АТО Prince Aviation 14. ТО СС Air Serbia 15. АТО Иван Сарић	15
2.2	Промене које не захтевају претходно одобрење	1. АТО Prince Aviation 2. АТО Air Serbia 3. АТО Helimaster 4. АТО Linx Aviation 5. АТО HJ MUP 6. АТО Пегаз	6
3	ANS /ATCO		207
3.1	Надзор промена у функционалном систему пружалаца услуга у ваздушној пловидби	/	89
3.2	Обрађене учестале (рутинске) промене у функционалном систему пружаоца услуга у ваздушној пловидби	/	73
3.3	Надзор над променама функционалном систему пружаоца услуга у ваздушној пловидби које захтевају преглед	/	14
3.4	Одобравање битних промена у функционалном систему пружаоца услуга у ваздушној пловидби	/	2
3.5	Надзор над променама које захтевају претходно одобрење Директората (АТСО)	/	7
3.6	Надзор над променама које не захтевају претходно одобрење Директората (АТСО)	/	22

Табела 24: Надзор над променама у функционалном систему

9.3 Послови у вези са пријављивањем догађаја

У току 2021. г. реализоване су активности анализе и обрада пријављивања догађаја, по областима пословања како је дато у следећој табели:

Обрађени догађаји из домена:	Број	Обрађени догађаји из домена:	Број
Саобраћајна делатност	10	Ваздушна пловидба	17
Пловидбеност	58	Аеродроми	79
Ваздухопловно особље	4	Обезбеђивање у ваздухопловству	47
Трагање и спасавање	42		

Табела 25: Периодичне провере у области ваздухопловног особља

Спроведено (35) ванредних инспекцијских надзора по пријавама догађаја и анонимним пријавама.

9.4 Заштита права путника

У току 2021.г. обрађено је и одговорено на (203) рекламације упућених против домаћих и страних авио-превозилаца. Од тога, (166) рекламација се односи на кршење одредаба Закона у делу у којем је преузета Уредба 261/2004, што је више од 75% од укупног броја обрађених рекламација. Број рекламација у односу на претходну годину сходно обустави сабраћаја услед пандемије је мањи али је велики пад од прошле године заустављен (203 у овој а 221 у претходној години). Детаљнији преглед примљених и обрађених рекламација путника у 2021.г. према врсти рекламације је дат у следећој табели:

Врста рекламације	Број	Врста рекламације	Број
Кашњење лета	49	Отказан лет	35
Пртљаг	22	Остало	43
Ускраћено укрцавање	32	Тумачење закона	12

Табела 26: Врсте рекламација у 2021.г.

Током 2021. г. обрађено је (35) рекламација које се тичу отказивања летова, (32) рекламација у категорији ускраћено укрцавање и (22) рекламације у категорији пртљага. Поред тога, (49) рекламација се односи на кашњење летова.

Примљено је и обрађено укупно (21) рекламација које се односе на кршење одредаба Закона у делу у којем је преузета Уредба 2027/97 која прописује одговорност авио превозиоца за транспорт путника и њихов пртљаг што чини мање од 10% од укупног броја примљених и обрађених рекламација за 2021.г. у тако да је број рекламација које се тичу претходно поменути категорије у односу на претходне године у благом опадању.

У категорији "Остало" обрађено је (65) рекламација што чини преко 30% од укупног броја рекламација. Иста категорија представља рекламације које се тичу заштите права лица са инвалидитетом као и лица са смањеном покретљивошћу у авио-превозу, као и упита у вези са правима путника, надокнади трошкова, ценама авио карата као и информацијама о начину и процедури подношења рекламација како авио превозиоцу тако и Директорату. Укупан број рекламација у категорији "Остало" за 2021.г. је пропорционално највише повећан а последица је несвакидашњих дешавања проузрокованих пандемијом.

Број примљених и обрађених рекламација у 2021.г. у односу на претходну године је у благом паду. Ипак, када се узме у обзир број операција авио превозилаца на оба аеродрома (Београд и Ниш), самим тим и постепена нормализација саобраћаја као и повећање броја путника – смањење броја рекламација не излази из очекиваних параметара. Разлоге овог пада свакако треба посматрати кроз чињеницу да се број комерцијалних летова свео на минимум и тек средином године оператери су почели да саобраћају пуним капацитетом. Саме рекламације су доста различите а производ су ситуација које нису предвиђене нити једним документом као ни ЕУ Регулативама. Решавање рекламација које су проузроковале непријатности путницима у време

пандемије је далеко комплексније и теже јер се ради о сплету околности на које превозиоци нису могли да утичу а произвеле су их одлуке одређених држава према својим као и путницима других националности.

У 2021.г. је била једна рекламација путника која се тиче смештаја у вишу/нижу класу, што је исти случај као и у претходне две године. Такође, обрађене су (3) рекламације које се односе на кршење одредаба Закона у делу у којем је преузета Уредба 1107/2006 која прописује заштиту права лица са инвалидитетом као и лица са смањеном покретљивошћу у авио-превозу.

У циљу праћења редовности саобраћаја као и упознавања са процедурама авиопревозилаца за време пандемије а и због немогућности физичког вршења надзора, израђен је документ у форми Упитника који је достављен свим компанијама које обављају летова из/ка Републици Србији. На тај начин се дошло до података о начину на који путници могу да купе, замене или искористе карте, где могу да се информишу о процедурама које су на снази. Сви подаци су постављени на интернет страници Директората у табеларној форми лако прегледној посетиоцима сајта.

9.5 Послови вођења евиденција, база, регистра и сл. прописаних ЗВС

У складу са ЗВС у току 2021.г. реализоване су активности вођења следећих евиденција, база, регистра и сл.:

Ред. Бр.	Област пословања	Назив евиденције, базе, регистра и сл.	Реализоване активности
1.	Саобраћајна делатност	Листа аката о издавању, суспензији или стављању ван снаге оперативних дозвола	Листа аката о издавању, суспензији или стављању ван снаге оперативних дозвола објављена у Службеном гласнику Републике Србије број 125/2021 од 17.12.2021
2.	Пловидбеност	Регистар ваздухоплова	Издавање уверења о регистрацији ваздухоплова, упис/промена власника и замена образаца (55); брисање из регистра (8);
3.		Евиденција беспилотних ваздухоплова	Упис у Евиденцију беспилотних ваздухоплова и издавање Потврде о евиденцији (19)
4.		Регистар и евиденција организација и центара за обуку	Унапређење електронског регистра ваздухоплова и евиденције организација из домена AIR
5.	Ваздухопловно особље	Евиденција Декларисаних организација за обуку (ДТО)	Током 2021.г. извршено (1) ажурирање Евиденције
6.		Евиденција центара за обуку ваздухопловног особља (АТО)	Извршено (1) ажурирање Евиденције
7.		Листа овлашћених испитивача ДЦВ	Редовно је вршено ажурирање ове Листе.
8.	Ваздухопловна медицина	Евиденција овлашћених лекара и здравствених установа	Редовно ажурирање Евиденције
9.	Заштита права путника	База података по рекламацијама путника	Број обрађених рекламација (203)
10.		Евиденција обављених инспекција	Редовно ажурирање евиденције
11.	Ваздушна пловидба	База података о спроведеним инспекцијама, проверама, безбедносним мерама, променама у функционалном систему	Редовно ажурирање и унапређење евиденције
12.		База података о дозволама и овлашћењима КЛ, признатим дозволама и обукама, дозволама за коришћење симулатора	Редовно ажурирање евиденције
13.	Аеродроми	Евиденција аеродрома	Редовно ажурирање евиденције
14.	Обезбеђивање у ваздухопловству	Евиденција издатих сертификата особља обезбеђивања	(246)

Ред. Бр.	Област пословања	Назив евиденције, базе, регистра и сл.	Реализоване активности
15.		Евиденција издатих потврда о праву на обучавање центара за обуку ваздухопловног особља у области обезбеђивања у ваздухопловству	(1)
16.		Евиденција издатих овлашћења за одговорног руководиоца за обезбеђивање у ваздухопловству	(15)
17.		Евиденција издатих овлашћења за инструкторе за обезбеђивање у ваздухопловству	(17)
18.		Евиденција регулисаних агената за робу и пошту	(1)
19.		Евиденција регулисаних снабдевача залиха намењених потрошњи током лета	(1)
20.		Листа забрањених предмета	/
21.		Листа испитивача за стицање сертификата особља обезбеђивања	/
22.	Трагање и спасавање	Евиденција регистрованих радио-предајника за случај нужде	(195)
23.		IBRD база (међународна база регистрованих радио предајника)	(162)
24.	Разно-ваздушни саобраћај	База података о догађајима ³	(257)

Табела 27: Евиденције, базе, регистри и сл. прописано ЗВС

9.6 Послови издавања, измене, стављања ван снаге и суспензије дозвола, одобрења, потврда и др. који не произилазе из поступка надзора/одита

Преглед реализованих активности у вези са издавањем, изменама, стављањем ван снаге и суспензијом дозвола, одобрења, потврда и др. А који не произилазе из поступка надзора/одита су дати даље у тексту према областима пословања.

9.6.1 Саобраћајна делатност

Ред.бр	Назив активности	Број
1.	Издавање овлашћења инструктору из области транспорта опасног терета	15
2.	Издавање потврде са овереним подацима	4
3.	Одобравање транспорта опасног терета са/на територију РС страном оператеру	23
4.	Измена Сертификата ваздухопловног оператера и прихватање Изјаве оператера	10
5.	Измена Потврде о оспособљености за обављање посебних делатности високог ризика	0
6.	Стављање ван снаге оперативне дозволе	0
7.	Издавање потврде о примљеним изјавама оператера који обављају посебне делатности у ваздушном саобраћају	12
8.	Издавање потврде о примљеним изјавама оператера који обављају некомерцијално летење ваздухоплова који нису сложени моторни ваздухоплови	1

Табела 28: Област саобраћајне делатности – издавање, измена и др. дозвола, одобрења и сл.

9.6.2 Пловидбеност

Ред.бр	Назив активности	Број
1.	Издавање Дозволе за лет	5
2.	Издавање дозвола за одржавање ваздухоплова	218
3.	Издавање Потврда о буци	13
4.	Издавање Потврде о пловидбенисти ваздухоплова за извоз (<i>Export Certificate of Airworthiness</i>)	6
5.	Издавање Потврде о прегледу пловидбености (ARC)	4
6.	Одобрење ПОВ-а	41

³ Видети детаљније у тачки 9.3 овог извештаја

Ред.бр	Назив активности	Број
7.	Одобрење <i>POH</i> -а, <i>AFM</i> -а и <i>CDL</i> -а	13
8.	Одобрење кода за <i>ELT</i>	21
9.	Одобрења кода за <i>Mode S Transponder</i>	33
10.	Одобравање Техничке књиге ваздухоплова	1
11.	Рад на одобрењу <i>MEL</i> -а	9
12.	Рад на одобрењу за <i>Specific Approvals (Part-SPA)</i>	1
13.	Остало- решења	95
14.	Пријем захтева од суда и издавање потврда о поседовању ваздухоплова у складу са законом о извршењу и обезбеђењу	315

Табела 29: Област пловидбености – издавање, измена и др. дозвола, одобрења и сл.

9.6.3 Ваздухопловно особље

Назив	Број	Назив	Број
Решења за издавање, продужење и обнову рока важења дозвола / овлашћења:	2330	Решења у вези са полагањем испита:	797
летачко особље	1725	летачког особља	564
контролори летења	371	беспилотни ваздухоплови	220
механичари	206	механичари	1
диспечери	28	диспечери	12
		ауторизација пакер падобрана	0
Решења за издавање, проширење или продужење рока важења ауторизација:	365		
пилота ученика	211	Потврде	117
Остали послови	37		
Измена, стављање ван снаге и суспензија дозвола, одобрења, потврда и др.	11		
Измена дозвола	0	Измена потврда	8
Измена одобрења	0	Измена-друго	0
Стављање ван снаге дозвола	0	Стављање ван снаге потврда	2
Стављање ван снаге одобрења	0	Стављање ван снаге- друго	0
Суспензије дозвола	0	Суспензија потврда	1
Суспензија одобрења	0	Суспензија – друго	0

Табела 30: Област ваздухопловних дозвола – издавање, измена и др. дозвола, одобрења и сл.

9.6.4 Ваздухопловна медицина

Током извештајног периода спроведени су здравствени прегледи ваздухопловног особља и издата следећа лекарска уверења:

Назив	Број	Назив	Број
Иницијални здравствени прегледи и лекарска уверења	247	Здравствени прегледи за продужење/обнову лекарских уверења	1303
Класа 1	104	Класа 1	782
Класа 2	120	Класа 2	184
Класа 3	4	Класа 3	277
СС	19	СС	60
Класа ЈАПЈ	0	Класа ЈАПЈ	0
Одбијено издавање лекарских уверења	3	Руководилац <i>AMS</i> допунско разматрање и оцена здравствене способности одложених или оглашених неспособним од стране <i>AMEs</i>	31
Класа 1	1	Класа 1	24
Класа 2	0	Класа 2	2
Класа 3	0	Класа 3	5
СС	2	СС	0
Класа ЈАПЈ	0	Класа ЈАПЈ	0
Руководилац <i>AMS</i> и <i>AMEs</i> : суспензија и повлачење суспензије лекарског уверења	6	Руководилац <i>AMS</i> : трансфер медицинских података на захтев имаоца дозвола за <i>AMS</i> ваздухопловних власти других држава	0

Табела 31: Област ваздухопловне медицине – издавање, измена и др. дозвола,

9.6.5 Ваздушна пловидба

Ред.бр	Назив активности	Број
1.	Одобравање програма обуке за ваздухопловно-техничко особље контроле летења (ВТО КЛ)	5
2.	Издавање дозволе и овлашћења за ваздухопловно-техничко особље контроле летења (ВТО КЛ)	42
3.	Издавање решења којима се одобравају програми и планови КЛ	6
4.	Издавање решења за летење беспилотним ваздухопловом	223

Табела 32: Област ваздушне пловидбе – издавање, измена и др. дозвола, одобрења и сл.

9.6.6 Аеродроми

Ред.бр	Назив активности	Број
1.	Издавање сагласности за коришћење аеродрома	3
2.	Издавање сагласности за коришћење хелидрома	2
3.	Издавање мишљења на нацрт планског документа за аеродромски комплекс и простор који се граничи са аеродромским комплексом	Сса 50
4.	Издавање потврде за техничку документацију која се односи на изградњу, доградњу и реконструкцију аеродрома	10
5.	Издавање потврда за извођење радова на аеродрому који не подлежу издавању грађевинске дозволе, а који могу да утичу на безбедност и обезбеђивање у ваздухопловству	30
6.	Издавање одобрења на аеродромске приручнике и упутства за коришћење аеродрома	10
7.	Издавање одобрења на Приручнике о раду и наставне планове и програме обуке школских центара	8
8.	Издавање овлашћења инструкторима за транспорт опасног терета	4
9.	Издавање сагласности за постављање објеката, инсталација и уређаја на и изван подручја аеродрома	Сса 200
10.	Издавање сагласности за организацију организацију ваздухопловних манифестација	Сса 50

Табела 33: Област аеродрома – издавање, измена и др. дозвола, одобрења и сл.

9.6.7 Обезбеђивање у ваздухопловству

Ред. Бр.	Назив одобрења/решења о одобрењу	Број	
1.	Наставни програми обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству 1) Преглед планова обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству ваздухопловних субјеката за 2021.г. 2) Преглед наставних планова обуке Центра за обуку <i>Belgrade Airport</i> д.о.о. Београд (Приручник о раду и Приручник о обуци) 3) Преглед наставних програма обуке: <i>Sky Bridge, Trag Security, TRE Puntti, Monet GS, Alta System, Sky Partner, DHL</i>	9	
2.	Програми за обезбеђивање у ваздухопловству	оператера аеродрома <i>Belgrade Airport</i> <i>Аеродроми Србије, аеродром "Константин Велики"</i> <i>Ниш Аеродроми Србије, аеродром "Морава" Краљево</i> <i>Аеродром Кетеринг</i>	4
		авио-превозиоца	40
		Регулисаних агената <i>"DHL International" д.о.о. Београд</i> <i>"Cargo Agent - Navigator" д.о.о. Београд</i>	2
		Познатих пошиљалаца: Регулисаних снабдевача залиха намењених потрошњи током лета <i>Air Serbia Catering</i> <i>"Аеродром Кетеринг" д.о.о. Београд</i> <i>Nis Petrol</i>	3
		познатих снабдевача залиха намењених потрошњи на аеродрому <i>"Аеродром Кетеринг" д.о.о. Београд</i> <i>Lilly Drogerie</i>	2

Ред. Бр.	Назив одобрења/решења о одобрењу	Број
	пружаоца услуга у ваздушној пловидби <i>SMATSA</i>	1
	остали субјекти: <i>Medigroup, Securitas, Dufry, Sky Partner, Vinci Terna, Sky Brige, MPC, Balkan Helicopters, Jat tehnika,</i>	9
3.	Одобравање приручника/измене приручника о раду центра за обуку ваздухопловног особља <i>Belgrade Airport</i>	1
4.	приручника о обуци центра за обуку ваздухопловног особља <i>Belgrade Airport</i>	1
5.	Сертификација (иницијална) особља обезбеђивања у ваздухопловству	112
6.	Сертификација (периодична) особља обезбеђивања у ваздухопловству	134
7.	Остале активности у вези са: издавањем сертификата, дозвола, потврда, сагласности, одобрења, уверења, решења, мишљења, овлашћења, признавања, стављања ван снаге, суспендовања, изменом или продужењем сертификата, решења, дозвола и др. Докумената	350
8.	Сертификација (иницијална) одговорних руководиоца за обезбеђивање у ваздухопловству (<i>Security manager</i>)	1
9.	Сертификација (периодична) одговорних руководиоца за обезбеђивање у ваздухопловству (<i>Security manager</i>)	14
10.	Издавање овлашћења за инструктора за обављање обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству (иницијално)	10
11.	Издавање овлашћења за инструктора за обављање обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству (обнављање овлашћења)	7
12.	Издавање одобрења за коришћење опреме за обављање прегледа обезбеђивања	14
13.	Одобравање техничке документације, са аспекта прописа о обезбеђивању у ваздухопловству, на пројектну документацију која се односи на изградњу, доградњу или реконструкцију: 1) аеродрома 2) хелидрома	40
14.	Издавање одобрења за аеродромске приручнике и путства за коришћење аеродрома	2
15.	Израда тест протокола за спровођење теста мера обезбеђивања	2

Табела 34: Област обезбеђивања у ваздухопловству – издавање, измена и др. Дозвола, одобрења и сл.

10. Остали послови на основу поверених јавних овлашћења

Преглед осталих послова на основу поверених јавних овлашћења, реализованих у току 2021.г. је дат даље у тексту према областима пословања.

10.1 Аеродроми

У току извештајног периода реализоване су следеће најзначајније активности на основу поверених јавних овлашћења из области аеродрома:

- Учесће у раду Радне групе за праћење реализације Уговора о концесији коју је формирала Влада РС. Одржано је (10) седница Радне групе;
- Учесће у раду Радне групе за праћење члана 17.3 Уговора о концесији коју је формирала Влада РС;
- Припрема и спровођење поступка за ограничење пружалаца услуга земаљског опслуживања на аеродрому Никола Тесла Београд;
- Спровођење осталих активности у области заштите животне средине на основу поверених јавних овлашћења.

10.2 Одобравање летова

Значајан део послова из области одобравања летова који се свакодневно обављају односи се на издавање одобрења за обављање јавног авио-превоза (редовног и ванредног), транспорт опасне робе и транспорт и транзит наоружања и војне опреме, одржавање ваздухопловних манифестација и летење беспилотним ваздухопловом, у

случајевима предвиђеним Законом о ваздушном саобраћају и Законом о превозу наоружања и војне опреме.

У извештајном периоду обрађени су следећи захтеви:

Ред. Бр.	Врста захтева	Број
1.	Такси превоз	1.473
2.	<i>Ad-hoc</i> чартер летови, путнички и теретни	417
3.	Амбулантни летови	75
4.	Превоз наоружања, војне опреме и опасне робе	854
5.	Летови одобрени после радног времена	37
6.	Ваздухопловне манифестације	63
7.	Изузећа од забране транспорта опасног терета	64
8.	Редован и чартер авио-превоз за сезону Зима 2020/2021	29
9.	Редован и чартер авио-превоз за сезону Лето 2021	176
10.	Редован и чартер авио-превоз за сезону Зима 2021/2022	109
11.	Летење беспилотним ваздухопловом	227
12.	Остали захтеви	31

Табела 35: Област одобравања летова – издавање, измена и др. дозвола, одобрења и сл.

10.3 Ваздухопловно особље

У току 2021.г. извршено је **(1.119)** утврђивања услова за теоријску и практичну обуку и процену оспособљености испитивача.

1. Провера услова и спровођење теоријских и практичних испита:

Ред.бр.	Опис	Број
1.	Организација рокова за полагање теоријских испита за стицање дозвола пилота авиона, хеликоптера, једрилица, кабинског особља, падобранаца, ултралаких ваздухоплова, параглајдера, ваздухопловних диспечера и инструкторских овлашћења ⁴	14
1.1.	редовни рокови	10
1.2.	ванредни рокови	4
2.	Провера услова за издавање, ауторизације/сертификата испитивачима за вршење провере стручне оспособљености летачког особља	15
2.1.	Ауторизација/сертификата испитивача	15
3.	Провера услова и спровођење теоријских и практичних испита и процена оспособљености	1119
3.1.	Провера услова за излазак на теоријске испите- беспилотни	217
3.2.	Провера услова за излазак на теоријске испите- остало	577
3.3.	Провера услова за излазак на практичне испите	325

Табела 36: Провера услова и спровођење теоријских и практичних испита

Укупан број теоријских испита по предмету који је спроведен у 2021.г. износи **(3.102)** у **(1.662)** изласка на испит.

Број кандидата који је изашао на теоријске испите износи **(501)**.

Поред горе наведеног, у току извештајног периода реализовано је и следеће:

- 1) извршено је утврђивање услова за превођење националне у *PART-FCL* дозволу **(3)**;
- 2) извршено је утврђивање услова за валидацију иностраних дозвола и овлашћења **(32)**;
- 3) одобравање промена у центрима за обуку летачког особља;

⁴ Испити се полажу сходно Годишњем плану теоријских испита

4) прегледано и одобрено укупно (60) ревизија разних приручника (приручника о обуци, приручника о SMS центрима за обуку летачког особља, приручника о управљању организацијом и др.) и то: 34 промене које захтевају и 26 које не захтевају претходно одобрење;

5) преглед, анализа и издавање решења којима се одобравају тестови за тестирање нивоа знања енглеског језика који се користи у ваздухопловној комуникацији;

6) анализа и издавање решења којима се овлашћују администратори, испитивачи и оцењивачи за спровођење тестирање нивоа знања енглеског језика који се користи у ваздухопловној комуникацији;

7) провера услова за издавање и издавање ауторизације/сертификата као посебне исправе испитивачима стручне оспособљености летачког особља;

8) издавање уверења, сертификата, решења, потврда, одобрења, сагласности (на снимање из ваздуха, летење у одређеном ваздушном простору, летење у условно забрањеној зони, ваздухопловне манифестације, ванаеродромско слетање/полетање хеликоптера, летење беспилотних ваздухоплова), мишљења, предлога за стављање ван снаге и суспендовање и др.

10.4 Обезбеђивање у ваздухопловству

Утоку 2021.г. реализовани су следећи послови на основу поверених овлашћења из области обезбеђивања у ваздухопловству – учешће у раду:

- 1) Тима за процену ризика (2 састанка);
- 2) Националног комитета за обезбеђивање у ваздухопловству (2 састанка);
- 3) Националног комитета за олакшице у ваздушном саобраћају (2 састанка);
- 4) Аеродромског комитета за обезбеђивање у ваздухопловству:
 - Аеродром „Никола Тесла” Београд (4 састанка);
 - Аеродром „Константин Велики” Ниш (4 састанка);
 - Аеродром „Морава” Краљево (4 састанка).
- 5) Остало:
 - припрема одита који се односи на обезбеђивање у ваздухопловству и олакшице у ваздушном саобраћају (састанци са МГСИ, МУП, БИА, КНБТП, МСП, БА- 20 састанака);
 - састанак са представницима Ваздухопловне академије (1 састанак);
 - састанак са представницима МУП, МГСИ и *Belgrade Airport* у вези притужби путника у доласку током провере путних докумената (1 састанак);
 - састанак са представницима компаније *MTU* у вези са поступком за добијање статуса „познати пошљалац“ (1 састанак);
 - састанак са представницима Авио службе Владе РС и *Belgrade Airport* у вези са оперативним проблемима на аеродрому „Никола Тесла“ (1 састанак);
 - састанак радне групе за израду предлога Уредбе о формирању тима за процену ризика у цивилном ваздухопловству и предлога измене Националног програма за обезбеђивање у ваздухопловству (1 састанак);
 - састанак са представницима Аеродром Кетеринг доо у вези измене организације пословања (1 састанак);
 - састанак радне групе за примену *API* и *PNR*.

10.5 Трагање и спасавање

У извештајном периоду у СТС/СКЦ је несметано организована 24-часовна покривеност пружања услуге трагања за ваздухопловом и спасавања лица у цивилном ваздухопловству Републике Србије.

У току 2021. г. СКЦ је учествовао у (42) догађаја/операција трагања и спасавања. Укупно (22) догађаја се односило на активности СКЦ у надлежној области трагања и

спасевања Републике Србије, при чему је (14) догађаја било лажног карактера, док је у (8) догађаја СКЦ учествовао у координацији операције трагања и спасавања и/или пружања помоћи другим системима, укључујући ванредне ваздухопловне догађаје.

У 2021.г. Спасилачко-координациони центар је примио (32) SIT 185 поруке највишег SS приоритета. „Cospas-Sarsat MCC“ центрима из Барија и Тулуза, надлежним ATS јединицама и контактима за узбуну регистрованог радио предајника за откривање позиције у случају нужде (ELT, PLB). Укупно је било (11) порука узбуне са активираних радио предајника за откривање позиције у случају нужде са кодом наше земље, и свих (11) узбуна имале су статус лажне узбуне.

Најављено је преко (56) захтева за тестирање радио предајника за откривање позиције у случају нужде (ELT, PLB);

Током 2021.г. у приправности су биле три дежурне спасилачке хеликоптерске јединице: Београд, Ниш и Краљево, затим три дежурне спасилачке јединице Горске службе спасавања: Београд, Ниш и Копанонк/Нови Сад и три дежурне спасилачке екипе Црвеног крста Србије: Београд, Брус и Ужице.

Спроведено је преко (445) вежби комуникационог нивоа са ангажованим учесницима (МУП, МО, ЦКС, ГСС и АНТ), извршене су и периодичне провере стања веза са СКЦ земаља из окружења и организована је једна координациона вежба.

На интернет старници Директората објављен је План трагања и спасавања.

СТС је узео учешће на конференцији АБС и КБС – „Деловање хитних служби у удесима“; Шеф СКЦ је делегиран као представник Директората у Стручној радној групи за унапређење деловања хитних служби након саобраћајне незгоде, формираној за потребе Тела за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима које је основала Влада РС;

11. Остали послови

11.1 Обуке запослених и други послови у вези са људским ресурсима

У току 2021.г. реализовано је (179) обука запослених у Директорату, од чега се на појединачно стручно усавршавање односи (96) обука, а на групне обуке одржане у просторијама Директората (83) обуке (In-house обуке).

Преглед реализованих обука по ОЈ ДЦВ је дат у следећој табели:

Ред. бр.	Ознака ОЈ ДЦВ	Предмет обуке	Број обука
1.	IR	- Континуитет пословања	1
2.	СТС / СКЦ	- SAR Manager/Coordinator; Обука о значају обезбеђивања у ваздухопловству	3
3.	OPS	- Auditing Techniques; Провера стручности за продужење важења овлашћења за летење на типу авиона ATR42/72; PBN Oversight; Почетна обука за ваздухопловне инспекторе/провериваче; State Safety Programme Implementation; ICAO Universal Safety Oversight Programme Continuous Monitoring Approach (USOAP CMA) workshop; Специјалистичка обука за инспекторе саобраћајне делатности; Обука о значају обезбеђивања у ваздухопловству; PBN; PPL(H) теоријски део	14
4.	AIR	- OJT certification and oversight of FSTD operators; Обука о значају обезбеђивања у ваздухопловству	7
5.	PEL	- Надзор АТО-а; Провера стручности за продужење важења овлашћења за летење на типу авиона ATR42/72; Извршавање налета на симулатору и продужење важења овлашћења на типу авиона А320; Провера стручности за продужење важења овлашћења на типу авиона В747; OJT certification and oversight of FSTD operators; Провера стручности за	24

Ред. бр.	Ознака ОЈ ДЦВ	Предмет обуке	Број обука
		продужење важења овлашћења за летење на типу авиона C560XLS; Обука о значају обезбеђивања у ваздухопловству	
6.	OVDA	- Административни поступци	1
7.	MED	- Обуке освежења знања из ваздухопловне медицине (2); Значај обезбеђивања у ваздухопловству (1); Континуирана медицинска едукација (10)	13
8.	ZPP	- Обука о значају обезбеђивања у ваздухопловству	1
9.	ATM	- <i>Auditing Techniques</i> ; <i>NAV-PBN-ACU</i> ; Надзор промена у функционалном систему према EC 373/2017; Почетна обука за ваздухопловне инспекторе/провериваче; <i>LEX-COMP-ATCO-V</i> ; <i>GEN-FUT-Network Management</i> ; <i>GEN-FUT-Remote Towers</i> ; <i>FPD oversight</i> ; <i>ICAO Universal Safety Oversight Programme Continuous Monitoring Approach (USOAP CMA) workshop</i> ; <i>HUM-STRESS</i> ; <i>HUM-DESIGN</i> ; <i>LEX-ORG-V</i> ; <i>SAF-CHG-FS</i> ; Примена Правилника о пријављивању догађаја у цивилном ваздухопловству; Обука о значају обезбеђивања у ваздухопловству; Модул 11 специјалистичке обуке инспектора и проверивача за ATM/CNS/ATCO; Специјалистичка обука инспектора и проверивача за ATM/CNS/ATCO	54
10.	CNS	- Надзор промена у функционалном систему према EC 373/2017; CNS Virtual Workshop; GEN-FUT-Spectrum Management and integrated CNSS; EASA Webex Workshop on change management to ATM/ANS functional system; Примена Правилника о пријављивању догађаја у цивилном ваздухопловству; Модул 11 специјалистичке обуке инспектора и проверивача за ATM/CNS/ATCO	17
11.	ADR	- Performance Review Commission webinar on Airport capacity imbalance ICAO Annex 14 Requirements and Application; ICAO Universal Safety Oversight Programme Continuous Monitoring Approach (USOAP CMA) workshop; Обука о значају обезбеђивања у ваздухопловству; Специјалистичка обука за инспекторе Одељења аеродрома	12
12.	AVSEC	- Preparation and implementation of a plan for COVID-19 vaccines delivery by air; Regional FAL Impelementation Seminar; Периодична обука инспектора за обезбеђивање	8
13.	QMS	- Смернице за безбедан рад током пандемије COVID 19; Отварање и визуелизација података	2
14.	ONP	- Обука о значају обезбеђивања у ваздухопловству	5
15.	HR	- Обука за практичан рад на регистру запослених, изабраних, именованих и ангажованих лица код корисника јавних средстава; Смернице за безбедан рад током пандемије COVID 19	2
16.	OOP	- Смернице за безбедан рад током пандемије COVID 19; Обука о значају обезбеђивања у ваздухопловству	3
17.	PS	- Обука за практичан рад на регистру запослених, изабраних, именованих и ангажованих лица код корисника јавних средстава; Управљање документарним материјалом и архивско пословање	4
18.	IT	- Cisco Security Services; Oracle Database 12c R2: SQL and PL/SQL Fundamentals Ed2; Отварање и визуелизација података	3
19.	FRP	- Састављање финансијских извештаја; Обрачун зарада, накнада зарада и других примања; Сертификовани финансијски аналитичар; Извештај о токовима готовине / MPC 7	4
20.	PLN	- Идентификовање ресурса неопходних за управљање јавним политикама	1

Табела 39: Преглед обука по ОЈ ДЦВ

У извештајном периоду није било запослених у Директорату који су завршили обуку за пилоте за потребе рада Директората док је (8) запослених имало налет у циљу одржавања дозволе пилота.

По питању других послова из области људских ресурса реализоване су следеће активности и току извештајног периода:

- израда решења запосленима по свим основама у вези са радно-правним односима (415);
- израда уверења и потврда запосленима по свим основама везано за радно-правне односе (57);
- израда уговора, анекса и споразума о продужењу радног века (47);
- израда одлука из области људских ресурса (7);
- израда циркуларних обавештења (11);
- рада и предаја захтева за граничне дозволе и аеродромске пропуснице-Београд и Ниш (32);
- издавање службених легитимација (6);
- координација и сарадња са Канцеларијом савета за националну безбедност и заштиту тајних података у циљу прибављања (10) безбедносних сертификата за запослене;
- давање мишљења из радно правног односа и безбедности и здравља на раду (15);
- припрема документације и пријава запослених за полагање испита за инспекторе (6);
- стално ажурирање кадровске и других евиденција у вези са запосленима;
- спровођење интерног и екстерног конкурса-спроведена (3) конкурса;
- послови са Омладинском задругом у вези са ангажовањем задругара, израда визит картица и др. Послови из области Закона о раду;

11.2 *Интерне провере из области ваздухопловства (compliance monitoring), провере система менаџмента, финансијско управљање и контрола и интерна ревизија*

У току 2021.г. реализоване су следеће активности из области интерних провера, контрола и ревизија:

- 1) интерне провере из области ваздухопловства (*compliance monitoring*)
 - MED
 - ATM, AIS, MET
 - CNS
 - ZPP
 - QMS
- 2) провере система менаџмента:
 - Редовна интерна провера система менаџмента у свим организационим јединицама Директората спроведена је, према налогу за интерну проверу бр. 01/2021, у периоду 17.09.-23.09. 2021.г. На интерној провери су идентификоване 2 неусаглашености 01/21 и 02/21 код којих је утврђен рок за спровођење корективне мере.
 - Екстерна провера од стране сертификационог тела *JUQS*-а обављена је 01.10.2021. г. и састојала се од следећих провера: ресертификациона провера система менаџмента квалитетом, прва надзорна провера система менаџмента животном средином и друга надзорна провера система менаџмента безбедношћу и здрављем на раду.

На основу резултата ресертификационе провере система менаџмента квалитетом, прве надзорне провере система менаџмента животном средином и друге надзорне провере система менаџмента безбедношћу и здрављем на раду, Директорату је уручен Сертификат за систем менаџмента квалитетом према захтевима стандарда *SRPS ISO 9001:2015*, а стечени сертификати о усаглашеностима са стандардом *SRPS ISO 14001:2015* и *SRPS ISO 45001:2018* остају и даље важећи.

- 3) активности у вези са финансијским управљањем и контролом:
 - Израда Годишњег извештаја о систему финансијског управљања и контроле (ФУК) за 2020.г. и достава МФ-ЦЈХ;
 - Израда решења о образовању радне групе за ФУК
- 4) активности интерне ревизије:
 - Израда Годишњег извештаја о обављеним ревизијама и активностима интерне ревизије за 2020.г. и достава МФ-ЦЈХ.;
 - Спровођење провере испуњености препорука ДРИ.
 - Израда Стратешког плана за период 2022-2024.г. и Годишњег плана за 2022.г.
 - Пружање савета у вези са функционалношћу апликације Тарифа такси, финансијским проверама, годишњим пописом и сл.
- 5) остале активности у вези са интерним проверама, контролама и ревизијом:
 - обрада података анкета (36) и примедби (0) о раду ДЦВ који се достављају путем интернет странце ДЦВ;
 - Средња оцена Анкетних листова је 4,75 (од максималних 5,00) – па се може закључити да су корисници услуга ДЦВ у великом проценту задовољни радом директората, у прилог овоме иде и чињеница да није било примедби/приговора на рад организационих јединица ДЦВ.
 - сачињен предлог измена Тарифе такси за плаћање услуга ДЦВ
 - функционална адаптација и имплементација апликације Тарифе такси

11.3 Израда приручника, процедура, упутстава и других интерних аката ДЦВ

У току извештајног периода израђена су следећа документа која су усаглашена са дефинисаним стандардом SRPS ISO 9001:2015

Ред. бр.	Назив документа	Ознака	Бр. издања / измене
1. ПРОЦЕДУРЕ			
1.1. Израда нових процедура			
1.1.1.	Процедура процене људских ресурса	ДЦВ-ААС-ПР-004	02/00
1.1.2.	Процедура управљања променама	ДЦВ-ААС-ПР-003	02/00
1.1.3.	Утврђивање задовољства корисника услуга	ДЦВ-ДИР-ПР-007	03/00
1.1.4.	Обука инспектора и проверивача у Сектору за ваздушну пловидбу, аеродроме и обезбеђивање у ваздухопловству (ANS/ADR/AVSEC)	ДЦВ-ААС-ПР-001	03/00
1.1.5.	Процедура о упућивању запослених на стручна усавршавања и евалуација	ДЦВ-ОЦВ-ПР-003	02/00
1.1.6.	Процедура за издавање/продужење/обнову дозволе/овлашћења, ауторизације испитивача ваздухопловно-техничког особља контроле летења и полагање испита	ДЦВ-СНС-ПР-001	03/00
1.1.7.	Процедура о начину обављања послова интерне ревизије у Директорату цивилног ваздухопловства Републике Србије	ДЦВ-ИР-ПР-001	02/00
1.1.8.	Процедура за одобравање планова и програма обуке за ваздухопловно техничко особље контроле летења	ДЦВ-СНС-ПР-002	01/00
1.1.9.	Процедура о поступању по захтевима за одобрење опасне робе	ДЦВ-МСВР-ПР-003	02/00
1.1.10.	Процедура о комуникацији између Одељења АДР и АТМ/АТСО/МЕТ/АИС у вези са објављивањем ваздухопловних информација	ДЦВ-АТМ/АИС-ПР-001	03/00
1.1.11.	Процедура за подношење захтева за објављивање NOTAM-А	ДЦВ-АТМ/АИС-ПР-002	03/00
1.1.12.	Процедура за подношење захтева за објављивање података у АИР и АИС	ДЦВ-АТМ/АИС-ПР-003	03/00
1.1.13.	Процедура о поступању са захтевима за издавање одобрења за летење беспилотним ваздухопловом и са упитима	ДЦВ-МСВР-ПР-002	02/00

Ред. бр.	Назив документа	Ознака	Бр. издања / измене
	заинтересованих лица у погледу услова за коришћење беспилотних ваздухоплова		
1.2. Измена процедура			
1.2.1.	Процедура организације службених путовања у иностранство	ДЦВ-ПЛН-ПР-002	02/01; 02/02
1.2.2.	Процедура набавки	ДЦВ-ЈН-ПР-001	05/01
1.2.3.	Процедура о изради и управљању документима	ДЦВ-ДИР-ПР-001	08/02; 08/03
1.2.4.	Процедура пословног планирања и извештавања	ДЦВ-ПЛН-ПР-001	04/04
1.2.5.	Процедура обрачуна ДЦВ путничке и ДЦВ робне накнаде	ДЦВ-ЈН-ПР-002	03/01
1.2.6.	Процедура праћења усаглашености система управљања/руковођења	ДЦВ-ААС-ПР-002	02/03
1.2.7.	Процедура основне и периодичне провере организација за обуку контролора летења	ДЦВ-КЛ-ПР-012	10/03; 10/04
1.2.8.	Процедура за вршење инспекцијског надзора инспектора АТМ/АТСО/МЕТ/АИС и CNS Одељења	ДЦВ-АNS-ПР-002	01/01; 01/02; 01/03
2. УПУТСТВА			
2.1. Израда нових упутстава			
2.1.1.	Упутство за рад Писарнице	ДЦВ-ПС-УП-001	03
2.1.2.	Упутство о начину поступања у вези са захтевима за информатичком подршком	ДЦВ-ИТ-УП-001	01
2.2. Измена упутстава			
2.2.1.	Упутство за попуну планских образаца	ДЦВ-ПЛН-УП-001	03/02
2.2.2.	Упутство за израду Стратешко пословног плана	ДЦВ-ПЛН-УП-002	01/01
2.2.3.	Упутство о издавању дозволе студента контролора летења, контролора летења и управни поступак	ДЦВ-КЛ-УП-001	10/02; 10/03
3. ПРИРУЧНИЦИ			
3.1. Израда нових приручника			
3.1.1.	Приручник за рад Одељења за ваздухопловне дозволе и архиву	ДЦВ-ОВДА-001	08/00
3.1.2.	Приручник безбедносног надзора	ДЦВ-АNS-001	07/00
3.1.3.	Приручник процедура Одељења ваздухопловног особља	ДЦВ-PEL-001	09/00
3.2. Измена приручника			
3.2.1.	Приручник за рад Одељења саобраћајне делатности	ДЦВ-ОПС-001	02/24; 02/25; 02/26
3.2.2.	Приручник за рад Одељења за ваздухопловне дозволе и архиву	ДЦВ-ОВДА-001	07/07; 08/01; 08/02
3.2.3.	Приручник безбедносног надзора	ДЦВ-АNS-001	07/01; 07/02; 07/03; 07/04;
3.2.4.	Приручник Групе за ваздухопловну медицину	ДЦВ-МЕД-001	05/06; 05/07; 05/08
3.2.5.	Приручник процедура Одељења ваздухопловног особља	ДЦВ-PEL-001	09/01; 09/02
3.2.6.	Приручник за рад Сектора за ваздушну пловидбу, аеродроме и обезбеђивање у ваздухопловству	ДЦВ-ААС-001	05/03; 05/04
3.2.7.	Одит и инспекцијски надзор организација за обуку контролора летења	ДЦВ-КЛ-002 Анекс 1Б уз док. ДЦВ-АNS-001	07/06
3.2.8.	Приручник за рад у погледу захтева АТСО	ДЦВ-КЛ-001 Анекс 1А уз док. ДЦВ-АNS-001	09/05
4. ПОЈМОВНИЦИ			
4.1. Израда нових појмовника			
4.1.1.	Појмовник ваздухопловних термина	ДЦВ-ДИР-001	08; 09
5. ПРОГРАМИ			
5.1. Израда нових програма			
5.1.1.	Програм стручне праксе студената завршних година студија у Директорату цивилног ваздухопловства Републике Србије	ДЦВ-ДИР-ПРО-003	01/00
5.1.2.	Програм обуке инспектора и проверивача Сектора за саобраћајну делатност, пловидбеност и ваздухопловно особље	ДЦВ-ААА-ПРО-001	10/00
5.1.3.	Програм и план провера над Контролом летења Србије и Црне Горе SMATSA доо Београд за 2022. г.	ДЦВ-ААС-ПРН-001	04/00

Ред. бр.	Назив документа	Ознака	Бр. издања / измене
5.2. Измена програма			
5.2.1.	Програм и план специјалистичке обуке инспектора и проверивача <i>ATM/CNS/ATCO</i>	ДЦВ-ААС-ПРО-001	01/01
5.2.2.	Програм надзора организација за обуку контролора летења	ДЦВ-КЛ-ПРН-001 Анекс 1Ц уз документ ДЦВ- <i>ANS-001</i>	10/02
6. ПЛАНОВИ			
6.1. Израда нових планова			
6.1.1.	План инспекција Одељења аеродрома	ДЦВ-АДР-ПЛ-001	06/00
6.1.2.	План периодичних провера Одељења аеродрома	ДЦВ-АДР-ПЛ-002	06/00

Табела 37: Израда интерних аката у складу са *SRPS ISO ...*

Спроведено је управљање дељеним директоријумом: [\fshare\Public\IMS](#), као и ажурирање наведених документованих информација.

Поред горе наведених, израђени су и следећи интерни акти Директората:

- 1) израда новог Правилника о рачуноводству и рачуноводственој политици у циљу усаглашавања са Законом о рачуноводству и подзаконским актима;
- 2) акти у вези са Стратегијом управљања ризицима и то, израда: Регистра ризика бр 6/0-02-0006/2021-0001 од 16.09.2021. г., Регистра прилика бр. 6/0-02-0005/2021-0001 од 16.09.2021.г. и Регистра неусаглашености/корективних мера на нивоу Директората бр. 6/0-02-0007/2021-0001 од 24.09.2021. г.
- 3) Одлука о овлашћеним лицима за издавање рачуноводствених исправа за накнаде које се плаћају Директорату.

У току 2021.г. су реализоване и активности на изради следећих интерних аката Директората, чија је израда и даље у току:

- 1) Процедура у вези са терминалним накнадама;
- 2) Процедура обрачуна рутних трошкова и евиденције података у вези са рутним накнадама;
- 3) Методологија обрачуна рутних трошкова и евиденције података у вези са рутним накнадама;
- 4) Методологија провере финансијске способности ваздухопловних субјеката;
- 5) Измена и допуна Процедуре пословног планирања и извештавања ДЦВ-ПЛН-ПР-001 (издање 05);
- 6) Упутство о условима и начину пријема, обраде и евидентирања рачуна у ДЦВ;
- 7) Процедура о реализацији захтева за пружање услуга по тарифи такси у ДЦВ;

11.4 Послови у вези са информационо-комуникационим технологијама

У току 2021.г. реализоване су следеће активности из области информационо-комуникационих послова:

- 1) одржавање информационо-комуникационе инфраструктуре (десктоп платформе, серверске платформе, мрежна инфраструктура, периферијски уређаји):
 - Склопљени уговори о одржавању:
 - апликације Писарница
 - антималвер решења
 - Огасе инфраструктуре
 - Периферијских уређаја
 - Рачунарске опеме
 - Телекомуникациона услуга L2VPN E-VOD.

- продужење лиценци за телеконфернцијски систем;
 - решено (403) инцидента;
 - Надоградња антимаљвер решења на радним станицама на најновију верзију – (172) рачунара;
 - Ажурирање списка рачунара на домен контролеру, конзоли backup софтвера, решењу за инвентарисање опреме и софтверу за удаљено стартовање и гашење радних станица (WOL);
 - Имплементација тестног окружења (Microsoft инфраструктура);
 - Израда спецификације за потребе реализације набавке „Интернет примарни и секундарни линк на централној и удаљеној локацији“;
- 2) унапређење информационо-комуникационе инфраструктуре:
- Надоградња тестног Oracle Apex окружења
 - Миграција радних станица на Windows 10 и office 2019 – мигрирано 54 рачунара;
 - Надоградња тикетинг система и проширење функционалности тикетинг система – интеграција корисника у тикетинг систем;
 - Надоградња система за инвентарисање информационо комуникационих технологија (ИКТ) добара;
 - Имплементација FTP (File Transfer Protocol) сервиса за потребе размене већих датотека;
 - Инсталација и конфигурација система за надзор рачунарске и мрежне инфраструктуре.
- 3) унапређење сигурности информационог система:
- Конфигурација система за контролу привилегованих корисника;
 - Тестирање контроле мрежног приступа;
 - Инсталација и конфигурација сервера за потребе хостовања СОМРИС апликације;
 - Тестирање решења за смештање резервних копија података за потребе СКЦ-а.
- 4) техничка подршка запосленима у коришћењу информационо комуникационих технологија: решено (483) захтева запослених;
- 5) увођење нових софтверских алата и апликација и продужетак лиценци постојећег софтвера:
- продужење лиценце за Adobe Creative Cloud for Teams, Adobe Photoshop и Dameware;
 - продужење лиценци за MS Office 365 за MAC оперативни систем;
 - Дефинисање потреба за Oracle технологијама за наредни трогодишњи уговор;
 - Дефинисање потреба за VMWare технологијама;
- 6) развој апликативног софтвера неопходног за подршку процесима ДЦВ:
- унапређена апликација ДЦВ накнаде:
 - уведено издавање и достава е-фактура
 - унапређена апликација АТОС:
 - омогућено евидентирања података и штампе:
 - сертификата ваздухопловног оператера
 - оперативне дозволе
 - унапређена база за надзор у области обезбеђивања у ваздухопловству
 - унапређење базе за издавање и евиденцију сертификата особља обезбеђивања (у сарадњи са НБС и ИТ)
- 7) СОМРИС-израда нове верзије.
- 8) Учесће у развоју Safety Management System (SMS).
- 9) Остале активности из области информационо-комуникационих технологија:
- Учесће на састанцима са представницима Oracle на тему аутоматизације финансијског планирања и извештавања, а у оквиру кровног уговора са ВРС.

11.5 Општи послови

У току 2021.г. реализоване су следеће активности из области правних послова, општих послова одржавања пословног простора, канцеларијског пословања, финансијама и рачуноводственим пословима, планирањем и извештавањем и др. Општим пословима Директората.

11.5.1 Правни и општи послови

Правни послови

Реализоване су активности праћења (3) судска парнична предмета; састављен предлог за извршење ради наплате (1) потраживања пред Привредим судом Црне Горе и праћење истих; сарадња са ангажованим адвокатима.

Општи послови

Послови техничког и текућег одржавања објекта, земљишта, инсталација уређаја и опреме, исправност постојећих техничких система инсталација, уређаја и опреме у објекту; планирање активности у вези са функционисањем, одржавањем и њиховим иновирањем, израда планова за техничко и текуће одржавање и планирање потребних средстава за њихову реализацију; одржавање и контрола инсталације из домена заштите од пожара (система за детекцију и гашење пожара, мобилне опреме за гашење пожара), система видео надзора и контроле приступа, инсталације водовода, електро инсталација, столарије и опреме у објекту; одржавање и контрола клима система, система вентилације, грејања, набавка енергента за рад котларнице у објекту Директората; праћење прописа из области заштите од пожара, Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванреним ситуацијама у склопу кога је израђен Елаборат процене ризика од катастрофа и приступило се изради Плана заштите и спасавања, физичко техничког обезбеђења, безбедности и здравља на раду;

Обављање послова портирске службе (пријем странака, контролу кретања странака, вођење евиденција улаза и излаза из објекта, мониторинг система видео надзора) организовање и асистенција у објекту полагање испита;

У складу са Планом превентивних мера за спречавање појаве и ширења заразне болести – Covid-19, спровођене су следеће активности: редовна дезинфекција објекта, набавка и дистрибуција дезинфекционих средстава и заштитних маски, мерење температуре запослених и странака на уласку у објекат, набавка и постављање баријера у организационим јединицама у којима се врши рад са странкама;

Реализовани су послови редовног сервисирања и одржавање возила, издавање возила за службена путовања, праћење и унапређење безбедности у складу са Законом којим се уређује безбедност саобраћаја на путевима; спровођење мера за техничку исправност возила; контрола примене важећих уговора са сервисерима, праћење наручених са извршеним сервисним радовима; контрола пријаве и реализације аутоштета по основу каско осигурања и ауто одговорности.

Послови превођења иностране кореспонденције, вести са интернет страница и интерних аката ДЦВ на енглески језик; послови консекутивног превођења;

Текући послови из библиотечко-информационе делатности (библиографска обрада, инвентарисање, индексирање, поручивање, циркулација, дисеминација информација, претрага) у складу са поглављем 9. Закона о библиотечко-информационој делатности („Сл. гласник РС“, број 52/11).

Послови Писарнице

- заведено и разведено (36.000) предмета; (132) експедованих предмета за иностранство и (2.994) за земљу; (318) достављених предмета преко доставне књиге.

11.5.2 Послови финансијске оперативе, платног промета и рачуноводствени послови

У извештајном периоду ОЈ надлежна за финансије и рачуноводство је реализовала следеће активности:

- 1) платни промет и ликвидатура: обрађено **(680)** извода текућег рачуна Директората, урађено **(160)** спецификација обавеза за плаћање, састављено **(190)** дневних извештаја о стању и промету по рачуну, девизно плаћање – **(28)** ставки. У књизи улазних рачуна обрађено је **(3.500)** документа за плаћање;
- 2) послови благајне: издато **(28)** налога за наплату и **(28)** налога за исплату, сачињено **(28)** благајничких извештаја;
- 3) обрачун зарада, накнада зарада и осталих личних примања: примљено и обрађено **(580)** листа присутности, контрола **(27.144)** података из листа присутности и унос података у АОП – обрачун зарада и накнада зарада, обрађено **(1.200)** документа годишње за обрачун зараде, обрађено **(4.950)** вирманских налога за исплату зарада, формирана и предата документација за рефундацију накнада за 12 месеци боловање преко 30 дана и породилско одсуство, обрачун и исплата других примања запослених (превоз, солидарна помоћ, отпремнине, пакетићи, службена путовања у земљи и иностранству, коришћење сопственог возила у службене сврхе), превоз **(12)** месечних обрачуна по **(156)** запослених са обрађеним прилозима (месечне карте за превоз, рачун за гориво), службена путовања у земљи – спецификација цца **(50)** ставки, службена путовања у иностранство налога цца **(30)** ставки, пакетићи **(1)** спецификација **(103)** деце, солидарна помоћ **(3)** обрачуна, јубиларна награда **(9)** запослених, отпремнине **(12)** обрачуна, спецификација **(280)** за обрачун и исплату осталих личних примања за испитиваче, спецификације **(42)** за обрачун и исплату осталих личних примања ангажованих лица, **(60)** обрачуна и исплата осталих личних примања (УО), израда и предаја **(105)** пореских пријава по врстама исплата;
- 4) рачуноводство: контирање **(6.800)** ставки за књижење, израда **(2.950)** налога за књижење, унос цца **(1.800)** улазних рачуна у главну књигу, унос **(1.750)** излазних рачуна у главну књигу финансијског књиговодства, обрада **(50)** благајничке документације, обрада **(2.700)** ставки основних средстава/амортизација, пореска амортизација и обрачун садашње вредности, попис и усаглашавање пословних књига-сет документа (Одлуке извештаји пописне листе, достављено преко **(250)** образаца ИОС-извод отворених ставки), затварање пословних књига и израда завршних финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству; унос обрачуна зарада у гл. Књигу-рекапитулација зарада за 12 месеци, уговори накнаде и остала лична примања унос у главну књигу, месечни извештаји о раду- достављено **(12)** извештаја, сарадња са ревизорском кућом (припрема за израду извештаја о ревизији попуњено **(22)** упитника);
- 5) Пријава у регистар запослених – месечно се креира и шаље за све запослене по елементима за обрачун зараде;
- 6) За потребе провере пословања у 2021. г. урађено је више врста пројекција реализације новчаног тока зарада у циљу сагледавања реализације средстава за зараде предвиђених Финансијским планом за 2021. г., посебно у условима пандемије Covid-19. Пројекције су рађене заједно са одељењем PLN на период до 2025. г.
- 7) Израда дописа Министарству финансија у вези са враћањем позајмице ВРС.

11.5.3 Планирање, извештавање и накнаде које се плаћају Директорату

У току извештајног периода реализовани су следећи послови финансијске анализе, планирања и извештавања у вези са SAR споразумима:

- анализа извештаја Министарства унутрашњих послова и израда информације о наменском трошењу финансијских средстава уговорених и исплаћених по

Финансијском адендуму 3. Споразума о ангажовању потенцијала за потребе трагања и спасавања у цивилном ваздухопловству (у даљем тексту: Споразум) за пословну 2019.г.;

- с обзиром на утицај пандемије *Covid-19* на приходе од рутних накнада из којих се финансирају услуге SAR, руководство ДЦВ је у сарадњи са корисницима средстава договорило да се уговорена средства за 2020. и 2021.г. дозначе у временском периоду закључно са октобром 2022.г. У том смислу је
- за пословну 2020.г. уговорен и закључен: Финансијски адендум 4. и Анекс 1 Споразума са Министарством унутрашњих послова; Финансијски адендум 5. и Анекс 1. Споразума са Министарством одбране (који обухвата и капацитете ВМА); Финансијски адендум 1. Споразума са Горском службом спасавања; Финансијски адендум 5. и Анекс 1. Адендума 5. Споразума са Клиничким центром Србије; Финансијски адендум 5. и Анекс 1. Адендума 5. Споразума са Клиничким центром Ниш; Финансијски адендум 2. и Анекс 1. Финансијског адендума Споразума са Црвеним крстом Србије, док су
- за пословну 2021.г. закључени су: Финансијски адендум 5. Споразума са МУП; Финансијски адендум 6. Споразума са МО (који обухвата и капацитете ВМА), Финансијски адендум 2 и Анекс 2. и Анекс 3. Споразума са ГСС и Анекс 2. и Анекс 3. Споразума, као и Финансијски адендум 3. Споразума са ЦКС.

Пословно планирање:

У току извештајног периода израђени су следећи планови у Директорату:

- 1) Планови набавки ДЦВ за 2021.г. (План јавних набавки и набавки на које се не примењује ЗЈН) усвојени Одлуком директора ДЦВ број 1/0-04-0009/2021-0001 од 03.03.2021.г.; измена планова набавки за 2021.г. (број 1/0-04-0009/2021-0002 од 08.03.2021.г. и 1/0-04-0009/2021-0003 од 24.11.2021.г.)
- 2) Утврђен је предлог стратешких смерница за период 2022-2026.г. на основу којих је израђен Стратешко пословни план ДЦВ за исти период, све уважавајући утицај светске пандемије вируса *Covid-19* на цивилно ваздухопловство; с тим у вези урађена је финансијска пројекција за период 2021-2026 са предлогом мера за поступање у наредном периоду;
- 3) Програм рада ДЦВ за 2022.г. број 1/0-01-0009/2021-006 од 14.12.2021.г.(документ усаглашен са Стратешко пословним планом ДЦВ за период 2022-2026. Извод из Програма рада за 2022 .г. достављен Министарству за људска и мањинска права и друштвени дијалог по питању родне равноправности).
- 4) Финансијски план за 2022.г. број 1/0-01-0009/2021-008 од 14.12.2021.г. (документ усаглашен са Стратешким пословним планом ДЦВ за период 2022-2026);
- 5) Обрада података у вези са свим категоријама прихода ДЦВ и израда пројекција новчаног тока ДЦВ за период 2021- 2025.г.

Пословно извештавање:

У току извештајног периода израђени су следећи извештаји у Директорату:

- 1) Месечни извештаји о контроли надзираних субјеката и достава Министарству државне управе и локалне самоуправе;
- 2) Извештај о реализацији СПП за период 2020-2024.г.;
- 3) Извештај о правима путника за 2021.г.;
- 4) Годишењи извештај о радњама преузетим у циљу примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја који се објављује на порталу Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности;
- 5) Пословно извештавање (о реализацији Програма рада ДЦВ):

- Извештај о раду ДЦВ за 2020.г. број 1/0-01-0005/2021-0015 од 26.02.2021.г.усвојен од стране УО ДЦВ и достављен МГСИ на даље поступање; израда упоредног приказа Програма рада и Извештаја о раду ДЦВ за 2020.г. по захтеву УО ДЦВ;
 - Израда (3) квартална Извештаја о међународним активностима ДЦВ у 2021.г. по одлуци УО ДЦВ од јуна 2020.г
 - периодично (месечно) извештавање сектора о реализацији активности утврђених Програмом рада за 2021.г.;
 - Израда месечних извештаја о раду запослених;
- б) Извештавање о реализацији прихода и расхода ДЦВ:
- Израда модела за праћење реализације Финансијског плана ДЦВ за 2021.г.;
 - Израда (3) квартална извештаја о реализацији Финансијског плана;
 - Израда процене реализације Финансијског плана за 2021.г.;
 - Израда месечног извештаја о реализацији пројектованог новчаног тока;
 - Обрада података са *ЕТНА* и израда рачуноводствене исправе за рутне накнаде.
- 7) Извештавање о набавкама:
- израда годишњег извештаја о набавкама на које се ЗЈН не примењује за 2020.г. у складу са ЗЈН;
 - месечно извештавање руководства о реализацији планова набавки.

Терминалне накнаде:

На основу кварталних извештаја *SMATSA* доо о фактурисаним и наплаћеним терминалним накнадама, у току 2021.г. закључен је Споразум о исплати потраживања Директората на основу терминалних накнада за 2021.г. и (4) анекса овог споразума, док је за остале пословне године (за наплаћена потраживања и корекцију истих) закључено више анекса основних споразума и то за: 2008.г. (1) анекс, 2011.г. (4) анекса; 2012.г. (2) анекса; 2013.г. (2) анекса; 2014.г. (4) анекса; 2015.г. (4) анекса; 2016.г. (3) анекса; 2017.г. (4) анекса; 2018.г. (4) анекса; 2019.г. (4) анекса и 2020.г. (4) анекса;

Рутне накнаде:

У складу са Протоколом о методологији за утврђивање трошковне основе зоне наплате рутних накнада Србија-Црна Гора-КФОР и обрачун висине јединице рутне накнаде, Директорат је одређен за обједињавање свих података у вези са рутним накнадама ове зоне. У току извештајног периода реализоване су следеће активности:

- на основу података презентованих на новембарској седници Проширеног одбора *EUROCONTROL*-а 2020.г. и усвојене висине јединице рутне накнаде са почетком примене од 01.01.2021.г. од стране Проширене комисије *EUROCONTROL*-а израђен је и закључен Протокол о инструкцијама за расподелу рутних накнада за 2021.г.у оквиру заједничке зоне наплате рутних накнада;
- извршен је обрачун стварних рутних трошкова ДЦВ за 2020.г., израђена прелиминарна пројекција трошкова ДЦВ за период 2022-2026.г. маја месеца и коначна октобра месеца; координација активности верификације и обједињавања података свих учесника заједничке зоне наплате рутних накнада, израда консолидованих извештајних табела рутне трошковне основе зоне, расподеле прихода од рутних накнада за период 2022-2026.г. и пратећих информација; достава података *EUROCONTROL*-у путем *ЕТНА* за потребе разматрања на седницама Проширеног одбора за рутне накнаде (коначни подаци о стварним трошковима за 2020.г. прелиминарни и коначни плански подаци за 2022.г.);
- Израда Протокола о расподели рутних накнада за 2022.г.

Накнаде за унапређење ваздушног саобраћаја (ДЦВ путничка/робна накнада):

- обрада и провера података из извештаја оператора аеродрома, комуникација са оператерима аеродрома и издавање месечних рачуна за ДЦВ путничку и ДЦВ робну накнаду;
- месечно извештавање директора ДЦВ о 10 највећих дужника за ДЦВ путничку и ДЦВ робну накнаду, као и о 5 авио-превозиоца/оператора аеродрома са највећим учешћем у приходу ДЦВ из ових накнада.

Набавке

У току 2021.г. покренуто је (10) поступака јавних набавки на основу чега је закључено (9) уговора и то по следећим поступцима:

- 1) ЈН 1/2021 – услуга осигурања зграде, колективно осигурање запослених, путно осигурање, осигурање службених возила и полиса осигурања од одговорности према трећим лицима;
- 2) ЈН 2/2021, Електрична енергија
- 3) ЈН 3/2021, Чишћење радног простора
- 4) ЈН 4/2021, Нафтни деривати
- 5) ЈН 5/2021, Изнајмљивање паркинг простора
- 6) ЈН 6/2021, Канцеларијски материјал
- 7) ЈН 7/2021, Провера стручности за продужење важења овлашћења за летење на типу авиона С560XL/XLS и летење код оператора
- 8) ЈН 8/2021, Авио превоз и хотелски смештај
- 9) ЈН 10/2021, Интернет услуге

На дан 31.12.2021.г. (1) поступак јавних набавки је у току и то: ЈН 9/2021, Електрична енергија.

У току 2021.г. није било обустављених поступака јавних набавки.

У односу на раније закључене уговоре ЈН, донета је Одлука о измени уговора за набавку услуге – чишћење радног простора, број 8/2020; као и Анекс 1 Уговора за набавку услуге – чишћење радног простора, број 8/2020.

У току извештајног периода спроведено је (178) поступака набавки на које се не примењује Закон о јавним набавкама.

У оквиру закљученог уговора за набавку авио-превоза и хотелског смештаја, у току 2021.г. су организована (54) захтева за службено путовање у земљи и иностранству.

Из разлога значајног утицаја светске пандемије вируса *COVID-19* на област ваздухопловства, те значајан пад послових прихода ДЦВ, у току 2021.г. се наставило са смањеном реализацијом службених путовања у иностранство у односу на период пре пандемије, као и реализације са оних набавки које су неопходне за одржавање редовног рада ДЦВ.

11.5.4 Остали општи послови

Поред свега претходно наведеног, у току 2021.г. реализоване су и следеће активности у Директорату:

- редовна комуникација са канцеларијом Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Заштитником грађана и сл. Израда и достава обавештења тражиоцу информација сходно Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја;

- захтеви за покретање прекршајног поступка (4); израда (1) жалбе на решење Прекршајног суда;
- управљање интернет страницом ДЦВ и уређивање и вођење друштвених мрежа;
- организација 53-58. седнице УО ДЦВ (седнице 54-57. су биле електронске).

Број *110-01-0004/2022-0008*
У Београду, *22. 02. 2022.*

УПРАВНИ ОДБОР

Председник

Чокорило
Проф. Др Оља Чокорило, дипл. инж.

ПРИЛОГ: СКРАЋЕНИЦЕ

ААА	Сектор за саобраћајну делатност, пловидбеност и ваздухопловно особље
АКЛ	Аеродромска контрола летења
АЦВ ЦГ	Агенција цивилног ваздухопловства Црне Горе
АКВ	ЈП за аеродромске услуге Аеродром Ниш, Ниш
АНТ	АД Аеродром Никола Тесла Београд
ААС	Сектор за ваздушну пловидбу, аеродроме и обезбеђивање
БХДЦА	Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине
ВС	Војска Србије
ВМА	Војно медицинска академија
ВМО	Ваздухопловно медицинско особље
ГСС	Горска служба спасавања
ДРИ	Државна ревизорска институција
ДЦВ/Директорат	Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије
Евроконтрол	Европска организација за безбедност ваздушне пловидбе
ЕЗ	Европска заједница
ЕК	Европска комисија
ЕУ	Европска унија
Закон/ЗВС	Закон о ваздушном саобраћају
ЗИН	Закон о инспекцијском надзору
ЗЈН	Закон о јавним набавкама
ЈН	јавна набавка
ЈНМВ	јавна набавка мале вредности
КЕИ	Канцеларија за европске интеграције Владе Републике Србије
КЛ	Контролори летења
КСНБЗТП	Канцеларију Савета за националну безбедност и заштиту тајних података
КЦН	Клинички центар Ниш
КЦС	Клинички центар Србије
ЛАПЛ	
МО	Министарство одбране Републике Србије
МГСИ	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије
МУП	Министарство унутрашњих послова Републике Србије
НПАА	Национални програм за усвајање правних тековина Европске уније (<i>National Programme for the Adoption of the Acquis</i>)
НБС	Народна банка Србије
ОЈ ДЦВ	Организациона јединица Директората
ПП	против-пожарна
РХМЗ	Републички хидрометеоролошки завод Републике Србије
СКЦ	Спасилачко координативни центар
СТС	Сектор трагања и спасавања
УО ДЦВ	Управни одбор Директората

АСАМ	Програм за праћење континуалне пловидбености ваздухоплова (<i>Aircraft continuous Airworthiness Monitoring Programme</i>)
АИР	Зборник ваздухопловних информација (<i>Aeronautican Information Package</i>)
АМНС	Систем за аутоматску обраду порука (<i>Automatic Message Handling System</i>)
АМЕ	овлашћени лекар
АМС	Центар за ваздухопловну медицину (<i>Aeromedical Center</i>)
АНС	Услуге ваздушне пловидбе (<i>Air Navigation Services</i>)
АОС	Потврда о оспособљености за обављање јавног авио-превоза
АРР	Прилазна контрола летења
АТСО	Контролор летења (<i>Air Traffic Controller</i>)
АТФСМ	Управљање протоком и капацитетом ваздушног саобраћаја (<i>Air Traffic Flow and Capacity Management</i>)
АТМ	Управљање ваздушним саобраћајем (<i>Air Traffic Management</i>)
АВОПС	<i>Application for all Weather Operations Approval</i>
СКЛ / ЦКЛ	Центар контроле летења

CDDR	Централна зона за прикупљање информација путем COSPAS-SARSAT (<i>Central Data Distribution Region</i>)
CNS	Услуге комуникације, навигације и надзора (<i>Communication, Navigation and Surveillance</i>)
ECAA	Заједничко европско ваздухопловно подручје
ECQB	Европска централна банка питања (<i>European Central Question Bank</i>)
FAA	Ваздухопловна власт САД (<i>Federal Aviation Authority</i>)
FCL	Лиценцирање ваздухопловног особља (<i>Flight Crew Licencing</i>)
FSTD	Симулатор (<i>Flight Simulation Training Device</i>)
IANS	Институт за ваздушну пловидбу (<i>Institute of Air Navigation Studies</i>)
IBRD	Међународна база регистрованих радио предајника (<i>IBRD – International 406 MHz Beacon Registration Database</i>)
ICAO	Међународна организација цивилног ваздухопловства
ICAO ICVM	ICAO Coordinated Validation Mission (ICVM)
ICAO SARP	ICAO стандарди и препоручена пракса
QMS	Систем управљања квалитетом
JAATO	Центар за обуку заједничких ваздухопловних власти (<i>Joint Aviation Authorities Training Organisation</i>)
LSSIP / ESSIP	Локални план примене јединственог неба (<i>Local Single Sky Implementation Plan</i>) / Европска примена јединственог неба
MED	Ваздухопловна медицина
MEL	Листа минималне опреме (<i>Minimum Equipment List</i>)
MET	Услуге ваздухопловне метеорологије
MNPS	(<i>Minimum Navigation Performance Specifications</i>)
NAT	Регион северног Атлантика (<i>Nort Atlantic Region</i>)
NOF	NOTAM биро (<i>NOTAM Office</i>)
NOTAM	Хитно ваздухопловно обавештење (<i>Notice to Airmen</i>)
OJT	Обука на послу / пракса (<i>On job training</i>)
OPS	Саобраћајна делатност (<i>Operations</i>)
OSC	Координатор на месту догађаја (<i>On Scene Coordinator</i>)
PART	Део ваздухопловних прописа EASA
PBN	Навигација заснована на могућностима ваздухоплова (<i>Performance Based Navigation</i>)
PEL	Лиценцирање ваздухопловног особља (<i>Personal licensing</i>)
RASARAC	Регионални саветодавни комитет за трагање и спасавање у цивилном ваздухопловству
RVSM	(<i>Runway Visual Separation Minima</i>)
SAFA	Процена безбедности страних ваздухоплова на платформи (<i>Safety Assesment of Foreign Aircraft</i>)
SAR	Трагање и спасавање
SES	Јединствено европско небо
SMATSA доо	Контрола летења Србије и Црне Горе SMATSA д.о.о. Београд
SMS	Систем управљања безбедношћу
TKL	Терминална контрола летења
TSA	Агенција за обезбеђивање ваздушног саобраћаја САД
TWR	Торањ (<i>Tower</i>)